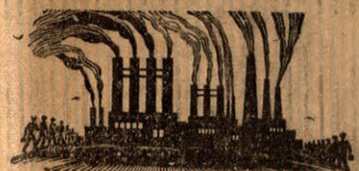

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

PLIENO darbai, del kar-
piškų reikmenų užsakymų
daugėjimo pakilo iki 94%
normalio — tai pirmą kar-
tą pasiekė tokį aukštą laip-
sni nuo Birželio mėnesio
1929 metų, kada dar buvo
geri laikai Amerikoje.

Plieno ir geležies darbai
kyla nežiurint sumažėjimo
užsakymų iš Britanijos.

ORLAIVIŲ išdirbystės
Amerikoje tapo veikmin-
giausios iš visų kitų indus-
trijų. Jose dirbama trimis
pamainomis, ir jų pelnai
pasiekė aukšto laipsnio.

Orlaivininkystės indus-
trijoje ir darbininkai gerai
uždirba.

TABAKO produkcija šia-
rasarą Suv. Valstijose yra
dėk mažesnė negu buvo
pernai. Šymet tabako su-
vartojimas apie 32,000,000 svarų,
apie 9 nuoš. mažiau negu
surinkta pernai.

AMERIKOS industrijos
gaminamos keltis gilyn į
šalies vidurį nuo pajurių
kraštų, kur yra pavojus
nuo priešų lėktuvų bombų.
Tyrinėjamai parodo kad
arti 60 nuoš. visų šalies indus-
trijų randasi vandenyn-
ų pakraščiuose.

AUTOMOBILIŲ gamy-
ba eina gana aukštame lai-
psnyje, pastarų savačių
pėgiu išdirbama automobi-
lių ir traukų po apie 95,000
per savaitę.

VILNOS ši rudenį viso-
je šalyje numatyta nukirp-
ti apie 388,692,000 svarų—
daugiausia negu kuri kitą
metą gauta pirmiau.

Kerpama 368,000 avys, iš
vilenos avies vidutiniškai gau-
nama po apie 7.7 svarus
vilnos.

Clevelande, Midland plie-
no išdirbystėje, pradėję
stiekti 1,200 darbininkų,
nutarė priimti unijos su
kompanija sutartį ir grįž-
ti dirbti.

PR. ROOSEVELT per-
eitą savaitę pervažiavo ke-
lis industrinius miestus ir
pasakė kalbas.

Jis gauna visur gausingą
pritarimą.

S. VALSTIJŲ vyriausy-
bė "užsaldė" ir Rumanijos
turtus Amerikoje, išvengi-
mui jų patekimo į Vokie-
čių rankas.

JAPONIJA karštai nori
pasmerkti Amerikos doro-
mus žygius apsiginkluoti
ir saugotis nuo trilypės Ja-
ponų-Italų-Vokiečių ašies.
Azijoje šiuo laiku esama
apie 11,000 Amerikos pilie-
čių, kuriems pargabenti į
šią šalį pasiūsta laivai.

BRITAMS karas atsiei-
na po 30 milijonų dolarių
kasdien. Nemažiau atsiei-
na ir Vokiečiams.

Amerikos Lietuvių Delegacija Lankėsi pas Prez. Rooseveltą

ROOSEVELT PAŽADĖJO PALAIKYTI MAŽŲ PAVERGTŲ ŠALIŲ PUSĘ

Washington, D. C. — Spalių 14 ir 15 d. čia įvyko
reikšmingas Lietuvai Gelbėti Tarybos posėdis, kuriame
Taryba galutinai susiorganizavo ir ją įstojant trečiai
musų grupei, socialistams. Per dvi dienas apkalbėta
plačiai įvairūs mūsų tėvynės Lietuvos reikalai, budai
kovai ir darbams už jos nepriklausomybės atsteigimą,
santiakivimas su Europoje veikiančiais tam pačiam tik-
slui Lietuviais, ir visas Lietuvai Gelbėti Tarybos sasta-
tas apsilankė pas Prezidentą Rooseveltą padėkoti jam
ir Suv. Valstijų vyriausybei už jų nusistatymą nepripa-
žinti Lietuvos ir kitų mažų pavergtų valstybių užgrobi-
mo vienokiais ar kitokiais diktatoriais.

KAS SUDARO TARYBĄ

Taryba savo posėdžius laikė Roosevelt viešbutyje.
L. G. Tarybos posėdinį Spalių 14 d. atvyko tautinės
srovės atstovai Taryboje, P. Pivaronas iš Pittsburgho,
K. S. Karpius iš Clevelando, M. Vaidyla iš Chicagos;
Katalikų atstovai: L. Šimutis iš Chicagos, Kun. J.
Svaghždys iš Brockton, Mass., J. B. Laučka iš Brooklyno.
Socialistų atstovai: P. Grigaitis, Povilas Miller ir
E. Mikuziūtė, visi iš Chicagos. Jie pasireiškė kad tam-
pa L. G. Tarybos nariais laikinai, iki jų srovės vadai pa-
skirs kitus ar užtvirtins tuos pačius.

Nuo SLA. dalyvavo jo prezidentas Adv. F. J. Bago-
čius iš Bostono, ir prie visų prisidėjo Teisėjas Jonas T.
Zuris iš Chicagos.

APSILANKYMAS PAS PREZIDENTĄ

Lietuvių delegacijai pas Prez. Rooseveltą atsilanky-
mą sutvarkė, kaip paaiški, jaunas Chicagietis, Viktoras
Sholis, kuris turi atsakomą vietą S. V. Komercijos
Departamente.

Spalių 15 d., apie 11 val. ryto, delegacija nuvyko į
Baltąjį Namą, ir kelios minutės po 11 val. jau stovėjo
prie Suv. Valstijų Prezidento, jo darbo kabinete.

Prez. Roosevelt savo svečius priėmė su šypsa, su
kiekvienu pasisveikindamas. Tarybos pirmininkas L.
Šimutis perstatė delegacijos narius prezidentui. Teisė-
jas Zuris įteikė specialią padėkos deklaraciją, kurią Pre-
zidentas Roosevelt tuoj ėmė skaityti, ir smagių tonu pa-
sakė patėmijęs joje klaidą: Prezidento nuomone, Lietu-
vos nepriklausomybė neprarasta, tik laikinai pastumta
į šalį. Šis jo pareiškimas Lietuvius labai pralinksmino.

Po Teisėjo Zurio kalbos, pats prezidentas pareiškė
kad Suv. Valstijos dės visas pastangas atsteigti Lietuvą
ir kitas pavergtas šalis nepriklausomomis taip kaip jos
buvo. Lietuva, sako prezidentas, yra skaitoma viena iš
mažų šalių, bet yra už ją dar ir mažesnių, ir už jų vi-
sų interesus Amerika kovos kuomet bus taikos derybos.
Paminėjo Holandiją, iš kurios paeina jo bočiai, ir Bel-
giją, iš kur kilę ponios Rooseveltienės bočiai: tos šalys
taip pat okupuotos, ir Amerikos užduotis yra atgauti
joms laisvę.

Pačiam prezidentui ir poniai Rooseveltienei buvo
įteikta gintarinės dovanos.

Visa Lietuvių delegacija su prezidentu nusifotogra-
favo. Dalyvavo šie: Šimutis, Kun. Svaghždys, Karpius,
Grigaitis, Bagočius, Vaidyla, Laučka, Pivaronas, Mil-
ler, Mikuziūtė, Zuris ir Kumskis.

Delegacijos girdėti Suv. Valstijų Prezidento parei-
škimai kaslink mažų pavergtų tautų laisvės ir pasiryži-
mas už jas užkoti labai pradžiuogino delegaciją, pradžiū-
gins Amerikos Lietuvius, ir suteiks daugiau vilčių Eu-
ropoje dirbantiems Lietuviams trustis už savo respubli-
kos atstatymą, kurios nepriklausomybė tik laikinai ta-
po pastumta į šalį.

Po apsilankymo Baltajame Name, delegacija buvo
priimta Lietuvos Pasiuntinybėje.

ITALIJA pradeda pripa-
žinti kad šis karas bus il-
gas. Mussolini stodamas į
karą Vokiečių pusėje tikė-
jo kad į kelias savaites An-
glai bus sumušti ir jis pri-
jungs Italijai daug naujų
teritorijų.

BRITANIJA isakė savo
piliečiams tuojau apleisti
Rumaniją, kur Vokiečiai
įsikraustė.

ARGENTINA įvedė su-
varžymą kitų šalių nepilie-
čių politiškių grupių veiki-
mą. Tuomi suvaržoma nazi-
ai, fašitai ir komunistai.

APIE 16 MILIJONŲ vy-
rų užsiregistravo Spalių
16 dieną, kaip busimi S.
V. gynėjai. Jų bus imama
į kariuomenę po kelis šim-
tus tūkstančių. Pirmuti-
nis ši metų šaukimas tar-
nybon nusitęs iki Gruodžio
mėnesio.

Užsiregistravusiems vy-
rams į kariuomenę patekti
proga yra 1 iš 20 ši pirmą
metą.

S. V. duoda 20 milijonų
dolarių kreditą Argenti-
nai. Tuomi bandoma susi-
artinti su ta didele Pietų
Amerikos respublika.

RUSŲ-NAZIŲ KA- MAROTYSTEI AR- TEJA GALAS

Tarp Maskvos ir Berlio
vyksta įtempta padėtis, So-
vietai jau nepasitiki savo
kamarotams naziams, rau-
donosios armijos pulkai vi-
su skubumu siunčiami į
Rumanijos pasienį, nes Vo-
kiečių armijai inėjus į Ru-
maniją Maskva pasijuto
Vokiečių apsupta nuo Bal-
tijos iki Juodųjų jūrų.

Nors Maskva buvo infor-
muota apie Vokiečių karei-
vių ėjimą į Rumaniją, betgi
Sovietų vyriausybė nujau-
čia kad tas nieko gero ne-
žada Rusijai.

Rumanijoje esą susijusta
net 150,000 Vokiečių armi-
jos.

Turkija, kuri turi sutar-
tį su Anglais prieš Vokie-
čius, laukia kokių žygių im-
sis Rusija prieš Vokiečių
veržimąsi į Balkanus.

Turkija turinti du mili-
jonu karių pastojimui
kelio Vokiečių veržimuisi
į Egiptą.

VOKIEČIAI Londoną ir
Anglijos dalis bombarduo-
ja nepaliaujamai. Kasdien
leidžia šimtus lėktuvų, ir
Spalių 16 d. pasiuntė net
1,000 lėktuvų didinimui te-
roro ir baimės, plėtimui
nuostolių pačiame didmies-
tyje ir jo apvelinkėse.

Namai griuva, turtas
naikinamas, bet Britų at-
kakli nepasidavimo dvasia
viršija viską.

Vokiečiai pareiškė kad
trumpu laiku savo puolimą
Britų sostinės ir pietinės
Anglijos patrigubins. Da-
bar veikianti po 1,000 lėk-
tuvų puolimai esą tik "vė-
jelis" prieš tai kas bus.

Britų lėktuvai darė di-
delius puolimus Vokiečių
karo bazių Kiele, Hambur-
ge, apspogdino Berliną, ir
iš karo laivų šaudė į Dun-
kirk, Prancūzijoje, kur su-
spiesta Vokiečių įjegos už-
puldinėjančios Britaniją.

SOVIETŲ "rojuje" ma-
tomai tik aukštiesiems komi-
sarams valia gerti vynas.
Trys žemesni komisarai,
kurie pasivogė vyno norė-
jo parduoti darbininkams
žemesne kaina, tapo sušau-
dyti.

KRAUJAS ANGLAMS

Amerikoje apie 3600 as-
menų davė po puskvortę
savo kraujo gelbėjimui gy-
vasių Britų karių prieš Vo-
kiečių laivą Graf Spee prie
Pietų Amerikos, dabar nu-
skandino tris Italų greitus
karo laivus. Spalių 16 d.
sunaikino penkis Vokiečių
laivus. Nuskaudintas vie-
nas Britų laivas.

SUDARO \$1,407,245. Iki
šiul Prez. Rooseveltą įstei-
gtas fondas kovai su in-
fantile paraližimu suaugo
jau į 1,407,245. Tie pini-
gai renkami per Prez. Roo-
seveltą gimtadienį. Pats
Prez. Roosevelt yra palies-
tas to paraližiaus.

AMERIKOS MOTERŲ VEIKĖJA STOJA DIRBTI UŽ ROOSEVELTO IŠRINKIMĄ

Moterų Demokratų veikėja
ir daug dirbus Prez. Roosevel-
to išrinkimui 1932 ir 1936 me-
tais, Miss Mary W. Dewson, iš
Castine, Maine, atsilankė New
Yorke pas Demokratų Parti-

jos National Chairman Edward
J. Flynn ir vėl pasižadėjo dirbti
už Rooseveltą išrinkimą. Ji
sako, nors nepritaria trečiam
terminui, bet jaučia kad Prez.
Roosevelt turėtų būti išrink-
tas.

KANADOS BĖDOS

Kanadoje į svarbiuosius
miestus sugrąsta kariuo-
menių, rekrutų, ginklavi-
mosi vadų ir kariuomenės
administracinių tarnauto-
jų. Jie visi niekaip nesu-
telpa namuose, kiti apsi-
buna tvartuose, vištinėse,
garažuose, sklepuose. Pa-
brango namų nuomos, se-
nieji nuomininkai išvaryti
iš namų, savininkai nori
pasiaudoti aukštomis nuo-
momis iš valdininkų.

Be to Kanada turi bėdą
su grūdų perviršium: šy-
met gavo 561,000,000 buše-
lių kviečių, su nuo pernai
likusiais turi 862,000,000
bušelių.

Patį Kanada sunaudoja
nedaugiau 130,000,000 bu-
šelių. Rinkos kitose šaly-
se grūdams uždarytos, ne-
turi kur grūdų dėti.

BRITŲ karo laivai turė-

jo keletą pasisekimų prieš
Italus ir Vokiečius. Spa-
lių 14, Viduržemio juroje
Britų laivas Ajax, kuris
privertė nusiskandinti Vo-
kiečių laivą Graf Spee prie
Pietų Amerikos, dabar nu-
skandino tris Italų greitus
karo laivus. Spalių 16 d.
sunaikino penkis Vokiečių
laivus. Nuskaudintas vie-
nas Britų laivas.

DVYLIKA valstijų šioje
šalyje atmetė komunistų
kandidatų sąrašus iš bal-
savimų lakštų Lapkričio 5
dienos rinkimams. Dar 36
valstijose jiems neklūdo.
Kiek kita kokia partija
gali pastatyti kandidatų į
rinkimus sovietų "rojuje"?

IŠ LIETUVOS

GYVULIŲ inspektorius pa-
skelbė įsakymą draudžiantį
perkūpiams prekiauti mėsa
ir jos gaminiais. Taip pat už-
draudė ukininkams vežti į tur-
gų parduoti ką nors be vete-
rinarijos prižiūrėtojų antspau-
dų. Šis nutarimas paskelbtas
neva sanitarijos tikslu. Tik-
rovėje šios priemonės imtasi
todėl kad užkurtus kelių uki-
ninkams išviso mėsa pardavi-
nėti. Mat, Lietuvos ukininkai
pajutę kad sovietų valdžia vis-
ką nusavina, pradėjo masiniai
skersti gyvulius. Nutarimas
grąšina kad visa pardavinėja-
ma mėsa ir jos gaminiai bus
konfiskuoti ir patys pardavė-
jai baudžiami visu griežtumu.
Patys gyventojai įkinkomi ko-
voti su šiuo "sabotažu": Kau-
no "darbo visuomenė" ragina-
ma pirkti mėsa tik iš tų uki-
ninkų kurie turgavietėse par-
duoda antspauduotą mėsa, o
pastebėjus kur perkūpi, tuoj
pranešti milicijai arba veteri-
narijos pareigūnams.

PREKYBOS komisaras pra-
nešė kad įsteigtos "gavyų ga-
minių paskyrimo kontoros",
kurios vienos tegali parduoti
didmenomis reikalingas žmo-
nėms prekes. Toks prekės
pirkti prekybininkai turi gau-
ti iš komisarų specialius leidi-
mus, ir pirkti gali tik atsižiū-
rint jų darytos 1939 m. apy-
vartos, bet nepasakoma koks
nuošimtis leidžiamas pirkti.
Prekių gali turėti provincijos
prekybininkai tik dviem savai-
tėm, o Kauno — tik vienai sa-
vatei.

Tuo pat laiku sovietiška Lie-
tuvos spauda pilna pranešimų
apie nepaprastus "gamybos
laimėjimus" ir tt. O tikrove
yra kad net su leidimais pre-
kybininkai tegali gauti prekių
keletui dienų ištekliai...

LIETUVOS šv. Kazimiero
Draugijos pavadinimas pakeis-
tas į "Raudonoji Vėliava".

PREKYBOS komisaras pa-
skelbė įsakymą įvedantį audi-
mo, smulkių reikmenų, odos
prekių ir avalinė pirkti lapus,
pagal kuriuos tiktai būtų bu-
vę galima pirkti tų reikmenų.
Praėjus trims dienoms, paskel-
bta kad ta komisaro instruk-
cija atšaukiama, nes ji "neiš-
sprendžia ryžtingos kovos su
spekuliacija ir kitais darbais
masinio vartojimo daiktų pre-
kyboje". Be to nusistatyta
"pradėti griežtą kovą su spe-
kuliantais ir jų talkininkais,
padidinant uždedamus jiems
bausmes". Išėina kad komu-
nistai patys nežino ką daro.
Tačiau Lietuvos gyventojai
viena žino: bus ar nebus "per-
kamieji lapai", visvien jie ne-
gali nei už didžiausius pinigus
gauti nei drabužių, nei balti-
nių, nei avalinės. Tos rūšies
krautuvų languose tik išsta-
tyta didžiuliai Stalino ir Molo-
tovo "abrozai", kurie viską
turi atstoti.

BRAZILIJA dabar skai-
to 42,000,000 gyventojų.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

West End Parapijos Vakariene

Šv. Vincento parapijos nariai surengė vakariene Spaliu 13 d. mokyklos salėje pagerbimui klebono Kun. J. Vaisnos pamėnijimui 35 metų sukaktuvių kaip jis šią parapiją vadovauja ir nenūlsta dirba. Jis yra žinomas plačioje Pittsburgho apylinkėje kaip geriausias dviasiškas vadas, su visais susitaiko, senais ir jaunais, Lietuviais ir svetimtaučiais. Visi jį pažįsta ir gerbia. Jis pats geriaudai nūken-tės, bet neužgaus kito. Kiek jis yra biednų suslėpęs, bedarbių paremes, mirusių palaidojęs be užmokėsinio, kiek šliubu daves dykai. Pas jį nėra nu-statyta kiek ir už ką mokėti: kiek kas duoda jis dėkui pa-sako.

Šias sukaktuves rengė dau-giausia jaunos kartos Lietu-viai ir prisidėjo net svetim-taučiai. Programos buvo su kalbomis ir kitokiais pamargi-nimais.

J. Saulis.

PASIKORĖ. Bunola, Pa.—tulkis Vrovak, 63 m. amžiaus, norėjo gauti Amerikos piliety-lę, bet neišlaikęs kvotimus. Pasikorė. Tai buvo ja ketvir-tas bandymas tapti Amerikos piliečiu.

PITTSBURGHE, aštuoni ho-telai pasirašė su A. Darbo Fe-de racija. Apie 2200 hotelių darbininkų tampa unijistais.

DIRBS. Buvo manyta kad Pittsburgh Plate Glass Co. stiklo išdirbystė Creightone uždarys ir liks be darbo apie 1000 darbininkų. Nuspresta toje dirbtuvėje testuoti darbus ir tliau.

Westinghouse Didins Savo Dirbtuvės

Westinghouse Electric & Ma-nufacturing Co. Pittsburgho srity-jos savo dirbtuvių padidinimui ir patobulinimui paskyrė \$8,500,000. Ta kompanija tu-ri daug valdžios užsakymų ga-miniams reikalingiems šalies gyny-mo reikalams. Symet per Rugpjūčio mėnesį darbo jos įstaigose 9000 darbininkų dau-giau negu tą patį mėnesį per-nai.

Si dirbtuvė priima 500 jau-nų aukštesnės mokyklos baig-usių vaiku ir merginų la-vinti darbų ir amatų, kad bu-tų pakankamai darbininkų ru-denį, kada prasidės pilna dar-bymetė.

Registruokites!

Pittsburgho srityje, kaip bu-vo Dirvoje prašėta, įsteigta atitinkamos vietose svetima-sių registravimo vietos. Bet de-lei lėto registravimo keletas tu kaimyniškų vietų bus užda-ryta, o tada norintieji užsire-gistruoti turės sugaisti visą dieną vykdam į miesto centrą.

PENNSYLVANIJOJE sniego nuo viešelių valymui žiemos metu reikalinga 4 milijonų do-larių. Pensylvanija buvo pir-mutinė valstija šioje šalyje ku-ri įvedė sniego valymą nuo di-džiųjų viešelių.

•SVOGUNŲ ir šparagų au-galai priklauso prie lėlių šei-mos.

SKAITYKIT ir GARSINKITĖS

Lietuvių Naujienos — mė-ne-sinis žurnalas, kainą tik \$1. už du metus.

'Lietuvių Naujienos'

332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa.

ARGENTINA

BUENOS AIRES

Vėl Norkus

(Tęsinys iš pėreito nr.)

Koncertas Pavyko

Jaunų Lietuvių Draugija su-teikė Pittsburgho publikai vie-ną iš puikiausių koncertų ko-kio keli metai jau negirdėjo. Atsilankė čia artistas Aleksan-dras Vasiliauskas, kuris išpil-dė programą, publika sužavė-damas iki pilnumo.

Prie jo dalyvavo parinktes-ni vietiniai dainininkai ir dai-nininkės ir kiti muzikos mėno plėtojai.

Publikos buvo gana dikčiai ir visi buvo patenkinti.

Artistas Vasiliauskas išva-žiavo į Clevelandą, kur pildys Dirvos jubilėjinį programą ši sekmadienį, Spaliu 20 d.

Is Pittsburgho į Dirvos pro-gramą rengiasi vykti keletas vietos artistų ir geras skaičius vietos tautinių veikėjų.

JAU VAZINEJA

Didžiųjų naujų Pensylva-nijos viešelių, kuris pavadin-tas Turnpike, tarp Pittsburgho ir Harrisburgo, važinėjimas prasidėjo, nors dar to vieške-lio atidarymo ceremonijos nė-jvyko. Tuo viešeliu pavelija važiuoti 50 mylių į valandą greitumu, bet žmonės važiuoja iki 80 mylių ir daugiau.

Anglies Pensylvani-joje Užteks dar 300 Metų

Apskaičiuota kad kietos an-glies srityse Pensylvanijoje anglies randasi dar tiek daug kad jos užteks dar trimis šim-tams metų.

Rytinėse valstijose kasimas anglies tęsiasi 125 metai ir ap-ima tikrai 480 ketvirtinių mylių plotą.

1939 metais kietos anglies iškasta už 187 milijonus do-larių.

PENNSYLVANIJOS valsti-jos administracijos kaštai pa-siekė iki dviejų milijonų dol-a-rių į dieną. Del to prasidėjo judėjimas prieš gubernatorių ir jo išlaidumą. Sako, valsti-ja tuo uždeda skolų po \$109 kiekvienam valstijos vyrui, moteriai ir vaikui. 1931 me-tais valstijos valdžios išlaiky-mas atsiėjo \$112,595,000, o 1939 metais net \$284,419,000.

BROOKLYN, N. Y.

Atvyko 11 iš Lietuvos

Spaliu 13 d. apie 9 val. ry-tė į Hoboken, N. J., priplau-ka atvyko Graikių laivas Nea Hellas, iš kurio įžengė į Ame-rikos žemę 11 Lietuvių. Tarp jų ponis Tubelienė su duktere, buvusio Lietuvos ministro p. Tubelio žmona, ponis Devenie-nė, visiems Lietuviams žimo-mo veikėjo Jono Vileišio dukte su trimis savo šeimos nariais. Dr. Devenis pasiliko Lietuvo-jė, nes šiuo tarpu kartu su šeima jo bolševikų vyriausybė neįleido, jis yra laikomas ka-lejime.

Minėtos ponios Lietuvos gy-vėnimui yra žymios asmenybės ir visuomenės veikėjos; aukš-tos kultūros moterys. Ponia Devenienė buvo atstovė Lie-tuvos paskutiniame seime ir užėmė atsakomąją vietą.

Ponas ir ponis Garbalius-kai, Lietuvoje vertėsi prekyba. Garbaliuskas taipgi yra žy-mus krikščionių veikėjas. Po-nia Garbaliuskienė, kuri ve-dė žymią savo krautuvę Kau-nė, yra Amerikos Lietuvaite, Chicagoje.

Sugrįžo į Ameriką ir ponis Svetikienė su sūnum, iš Ro-chester, N. Y. Sūnus yra bai-gęs Klaidėdoje aukštą Komer-cijos mokyklą ir jau buvo Lie-tuvijos pradėjęs tą profesiją praktikuoti.

Svečius priplaukoje pasi-tiko grupė Brooklyno ir New Yorko Lietuvių veikėjų. Lie-tuvijos svečius-viešnius pasiė-mė save nekurię aplinkinės žymėsni Lietuviai.

•BRAZILIJA yra labai tam-si šalis. Beveik du trečdaliai jos gyventojų yra beraščiai daugiausia Indijonai.

“Tie kurie sumokėjot, ryto-jaus dieną šurinkit šioje vie-toje”, paaiškino Norkus sa-vo nuskriaustiems darbo jieš-kančiams darbininkams. “Čia atvažiuos sunkvežimis su smė-liu. Kada smėlį išpils, sulipki-te ir soferis nuves jus į darbo vietą. Soferis jau visa žinos, as jam visa pasakysiu”. Nor-kus bevaikščiodamas po uos-tą prisžiūrėdavo kada ir su-kuo atvažiuodavo sunkveži-miai. Soferis, nusigandęs be-darbių antpuolė, juos visus atiduodavo policijai.

Lygiai panašiai Norkus pa-sielgė ir Urugvajuje, Montevi-deo mieste, kur prisirinkęs iš kiekvieno bedarbio po 5 Urug-vajiskų pezus, pasiuntė ardy-tį geriausi plėnta prie Parque Roda. Policija taip pat visus areštavo. Montevideo mieste jis turėjo ir “darbo agenciją”, kur telefono vieta pavaduoda-vo keturkampė bleka su ranke-na. Jis ją sukdavo, kalbėdavo su “milijonieriais” ir paėmęs iš bedarbių pinigų siųsdavo juos “į darbą”, kur žmogus jokiū būdu neradavo adreso.

Mokėdamas Anglišką kalbą, buvo gavęs Montevideo mies-te, darla prie anglies parda-viūno. Pačiupęs stambesnę su-nia pinigų, atbėgo į Argenti-ną. Nei vienas čia minimas faktas nėra fabrikuotas ir dar tik du metai atgal, visa Pietų Amerikos ir Lietuvos spauda jį aferistu vadino. Niekas ne-rasė Norkus, bet aferistas Norkus.

Vienu laiku Argentinoje jis buvo gavęs darbo vienoje ži-balo apdirbimo įmonėje. Dir-ba kaip personalo viršininkas. Kiekvienas priimtas į darbą Norkui turėjo duoti pinigų, o po savaitės laiko atleisdavo, kad galėtų imti kitus darbinin-kus ir iš jų vėl gauti atlyginimą. Yra buvę atsitikimų kad žmogus per savaitę neuždirda-vo to ką Norkus paimdavo kaip kyšį.

Panoro Norkui ir daugiau pinigų uždirbti. Šiam darbu siūtarė su viena Lietuvaite. Žibalo įmonės valdytojas buvo Holandų tautybės pilietis. Nor-kus prie jo prisigretino. Pri-žadėjo supažindinti gražia pa-cielę. Norkus neužmiršo duo-ti instrukcijų ir savo bendri-niškai. Holandas patsivedė jį į savo namus, o Norkus su-tvarkė reikalą taip kad išgir-dės merginos rėksmą į Holan-do namus jis nuvedė policiją. Panelė stovėjo su suplėšytais drabužiais ir skandalo išven-giui, reikalavo 10,000 pežų. Policijai krito į mintį stambios pinigų sumos reikalavimas ir pravedus tardymą paaiškėjo Norkaus sponas. Norkus bu-vo išvarytas iš darbo ir dar 8 mėnesius atsedėjo Villa De-vo kaledėjime.

Kaip PRAPULDĖ TURTI-NA LIETUVI

Dar prieš didįjį karą, nega-lėdumas apsigyventi Siarūnė-jė Amerikoje į Argentiną at-vyko Jonas Jokubaitis. Ati-darė barą ir praturtėjo. Jau-tėsi laimingas. Moraliu atve-ju, jo biznio girti negalima. Tai buvo baras kuriame buvo 8 mergių ir prilygo paleistuv-namiui, bet sulyg įstatymų jis niekam nenusikalto. Buvo ge-ros širdies žmogus. Bėdos prispaustas Lietuvis pas Joku-baitį vis gaudavo pavalgyti, permiegoti ir dar kelis pezus.

Prasidėjo pokarinė didžioji Lietuvių imigracija į Argen-tiną. Jis kiekvieną jį aplan-kiusį maloniai priimdavo, jam buvo malonu pasikaltėti su Lietuviu, dargi iš pačios Lie-tuvos. Prasidėjus organizuo-tis Lietuvos, įvairių organi-zacijų vadai Jokubaitį ant ran-kų nešiodavo. Argentinos Lie-

tuviški laikraščiai, kaip susi-tarę, dainavo jam preliudijas, nokturnas bei sonatus. Jį la-biau gerbė negu Lietuvos kon-sulą. Aukų rinkėjams miljo-nierius Jokubaitis nesigailėjo išnešti simtinių.

Atsirado ir Norkus, iš Urug-vajaus į Argentiną už šposus atbėgęs. Prisigretino prie Jo-kubaitio. Prikalbėjo jam vi-sokių biznių, prizadėjo jo ka-pitalą padvigubinti. Jokubai-tis, pats vos tik pasirašyti mo-kėdamas, Norkaus patarimas, išleisdžia Pietų Amerikos Nau-jienas, taip pat atidaro laiva-korčių ir pinigų siuntimo age-n-ciją. Visų šių įstaigų virši-ninkas Norkus. Jokubaitis ap-mokėdavo visas laikraščio iš-laidas, pasirašydavo pinigų priėmimo ir persiuntimo kvit-us, o Norkus rinkdavo laik-raščiu skelbimus, priiminėda-vo prenumeratas. Taip pat priimdavo ir pinigus pasiunti-mui į Lietuvą, parduodavo lai-vakortes, bet į Jokubaitio ka-są nieko neįnešdavo. Ištikro, tai buvo auksinės Kostantino dienos. Jokubaitiui jis taip pat iškūrė panašų šposą kaip tam Holandui. Norkus susita-rė su viena nepilnamete, bet ištekdėjusia Lietuve moterimi. Monika Povilonienė. Jai įkal-bėjo kad ji galesianti iš Joku-baitio uždirbti 2,000 pežų. Jos vyras, mažai į garbę dėmesio kreipia, bet į pinigus labai laug, sutiko. Rytąjaus dienos vakarinioose laikraščiuose pi-rmame puslapyje tilpo Monikos Povilonienės fotografija, kur apacioje buvo pažymėta kad iš Jokubaitio darbo biuro ši var-gšė moteris buvo pariduota bal-tųjų vergių pirkliams.

Šiai žinia pasirodžius laik-raščiuose, policija apsupė Jo-kubaitio barą ir patį Jokubai-tį areštavo. Policija pradėjo taip pat taryditi Povilonienę, kur ją Jokubaitis nusiuntė. Pradžioje jį aiškinosi kad ne-atšimėnanti nei tos gatvės, nei numerio kur ją iš Jokubai-tio darbo biuro nusiuntė darbo reikalams, o ten ją norėję pri-versti paleistuvauti. Policijos valdininkai pradėjo jos pasakojimams netikėti ir, matyti, pagrąsino, tada ji nurodė gat-vę ir numerį, ir policijos val-dininkai nuvykę į nurodytą vietą rado ten gyvenantį auk-štą vidaus reikalų valdininką.

Norkus, žinoma, pareiške Jokubaitiui užuojautą, aiškin-damas jam kokių nemoralų žmonių pasaulyje esama. Taip ir pasiliko Norkus visų Joku-baitio agencijų viršininku.

Greit po to Lietuvaite, ku-rios siuntė savo giminėms pi-nigų, pradėjo kelti viešą skan-dalą, nes jos iš Lietuvos gavu-sios laiškus jog jų giminės ten jokių pinigų negavo. Tuojau ir valdžia įsiikišo. Jokubaitio a-gencija “kuotvarkingiausia” vedama, pinigai priimti, bet neišsiųsti ir jų nesama. Ant visų pinigų priėmimo kvitu Jokubaitio pasirašyta; o Nor-kus išsiaiškino kad jis esąs tik paprastas Jokubaitio tarnau-tojas. Pasirodo kad Norkaus pinigai priimti ir praužti, Jo-kubaitio nei neturėti.

Jokubaitis visa tai pamatęs tik spėjo sudejuoti: “O Jezau, Marija! Dievuliūliū mano kas dabar bus su manim!”... Bet tas jau nieko negalėjo — Jo-kubaitį areštavo nuvežė į Vil-lą Devoto kaledėjimą, uždarė še-šiams metams sunkiems dar-bams.

Vadinas, Norkus iškisno to ažuolo šaknis kurio giles pats e-dė. Po Jokubaitio areštavi-mo atėjo ir Norkui ludnūs diėnos. Užsimti apgundinėjimu jau buvo sunku, nes visi jį ge-rali pažinojo. Taip ir baigėsi Norkaus averturos pirmutinis epizodas.

Julius Šveikauskas.

•JAPONIJOS, visos šeimos turi apsieiti be ryžių vieną die-ną savaitėje. Ir tas maistas taupomas toje nuskurusioje šalyje, kuri tik kariavimu ru-pinasi.

MARGUTIS

Skaitykite “Margutį”, komp. A. Vanagačio leidžiamą mu-zikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskite 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

“MARGUTIS”

6755 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

•JAPONIJOS, visos šeimos turi apsieiti be ryžių vieną die-ną savaitėje. Ir tas maistas taupomas toje nuskurusioje šalyje, kuri tik kariavimu ru-pinasi.

TRUMPOS

ŽINUTĖS

(Iš Musų Laikraščių)

•DAYTON, O. — Vietinė Sv. Kryžiaus Lietuvių parapija apvaikščioja 25 metų bažny-cios pastatymo ir pašventini-mo sukaktuves. Ta proga Spa-liu 25 d., nuo 8 val. vakare, pa-rapijos saleje atsisbus tam pri-taikytas programos. Svečias kalbėtojas bus Daytono mies-to mayoras Brennan. Spaliu 26 d. 8 val., parapijos saleje bus banketas. Spaliu 27 d., 11 val., klebonas Kun. L. J. Praspalius atnašaus šv. Mi-šias.

•WESTFIELD, Mass. — Spa-liu 13 d. Sv. Kazimiero Lie-tuvių parapija minėjo 25 me-tų jubilėjų.

•WORCESTER, Mass. — Sp. 8 d. vietiniai Lietuvos par-davikai surengė prakalbas “gy-vam nabašinkimui”. Bimbai. Iš-tyk publikos susirinko arti po-ra šimtu. Po pertraukai salė-jė liko tik apie 60 asmenų. Pa-sirodo kaip publika įvertina Bimbos kalbą.

•CHICAGO, Ill. — Lapkričio 3 d. Nekalto Pras. Panelės Sv. parapijos saleje įvyks ka-talikių Labdarių Sąjungos me-tinis seimas.

—Antanas Mankus, susiru-pines kad gali paimti kariū-mėnų jo du sūnus, bandė nu-sišauti, sunkiai sužeisdamas sau galvą.

•SO. BOSTON, Mass. — Lap-kričio 17 d. čia įvyks p-lės Onos Kaskas koncertas, kurio pelnas skiriamas nukentėju-siems nuo karo Lietuvoje.

NEW YORK, N. Y.

LIETUVIŲ SPĄUDOS KLU-BO DARBUOTĖ

SLA. patalpose, 307 W. 30 st., Rugsejo 26 d., 8 val. va-kare, įvyko Lietuvių Spaudos Klubo narių mėnesinis susirin-kimas. Susirinkimą atidarė ir vedė Kun. A. Milukas, L. S. K. išdėdininkas (pirmininkui ir vi-čė pirmininkui neatsilankius). Pirmininkaujantis Kun. Milu-kas korespondentų paskyrė A. S. Trečioką iki sekančiam klubo susirinkimui.

Klubo sekretorius Vincas F. Jaitkauskas perskaitė L. S. K. pirmesnio susirinkimo proto-kolą, kuris visais balsais pri-imtas. Valdybos ir komisijų pranešimai išklausi ty ir visais balsais priimti.

Klubo oficialūs atstovai, p. Jieva M. Trečiokienė ir A. B. Strimaitis padarė pranešimą apie atsisūvusių tautinį seimą Philadelphiaje Rugsejo 1 ir 2.

New York Times atstovų p. Tolšiaus priėmimas, kuris bu-vo numatytas, neįvykęs. Ko-mišija palikto toliau šiuo rei-kalu rupintis.

L. S. Klubas yra nutaręs minėti 50 metų sukaktį Var-po, Dr. Vinco Kudirkos leisto laikraščio. A. B. Strimaitis pranešė kad jau turi parašęs atitinkamą paskaitą šiam tik-sliui. L. S. Klubas nutarė į paskaitą pakviesti Moterų Viėnybę. Paskaita įvyks Spaliu 15 d., 8 v., Alliance Hall, 197 Grand st., Brooklyne.

A. B. Strimaitis pranešė kad jau yra paruošta spaudai klubo knyga paminėjimui Vinco Ambrazevičiaus darbuotės, ku-ria yra pažadėjęs atspausdinti Juozas J. Bačiūnas.

Perstatytos ir visais balsais priimtos ir L. S. Klubą šios veikėjos: Ona Valaitienė, Marė Strumskienė, Petronėlė Jurge-liūtė.

A. S. Trečiokas, L. S. K. Koresp.

MARGUTIS

Skaitykite “Margutį”, komp. A. Vanagačio leidžiamą mu-zikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskite 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

“MARGUTIS”

6755 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

MIRĘ 5800 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiam numeryje talpina-mais mirusių išeivių Lietuvių vardais čia žymimų mirusiųjų skaičius pasiekė jau 5800 as-menų. Mirusiųjų vardų skel-bimas čia pradėta Vasario m. 1937 metais.

UTYRA Steponas, 65 m. am-žiaus, mirė Spaliu 8 d., So. Superior, Wis. — Jonavos par., Skurulių k. Amerikoje išgyveno 35 metus. Liko žmona, Adelė, keturi sūnai ir viena duktė.

TARTELIS Petras, 55 metų, mirė Rugsejo 16, Philadel-phia, Pa.

VINIKAITIS Juozas, mirė 22 Rugsejo, New Britain, Conn. Amerikoje išgyveno 50 me-tų.

POCIENĖ Agnietė, 41 metų, mirė Rugsejo 24 d., Barre, Mass. Amerikoje išgyveno 27 metus.

RUKESTELIS Alekas, 49 metų, mirė Rugsejo 29, Plymouth, Pa.

SENDZIKAS Saliamonas, 67 metų, mirė Rugsejo 30 d., Wilkes-Barre, Pa.

ŠARNELIS Jonas, mirė Rug-sejo 26. So. Boston, Mass.

MACIULEVICIUS Juozas, mi-rė Rugsejo 26, So. Boston, Mass. — žaslių parapijos.

MACIULEVICIENĖ Ursulė, 32 metų, mirė Rugsejo 26 d., So. Boston, Mass. — Žaslių par. Amerikoje išgyveno 18 metų.

MACIULEVICIUS Stasys, 43 metų, mirė Rugsejo 27, So. Boston, Mass. — Žaslių par. Amerikoje išgyveno 28 me-tus.

JUREVICIUTE Ona, mirė Lo-well, Mass., Rugsejo mėn.

BARISIENĖ Marcelė, mirė Lo-well, Mass., Rugsejo 25 d.

KAROSIENĖ Beatrice, mirė Spaliu 29, Shenandoah, Pa.

URNEZIS Antanas, 43 metų, mirė Rugsejo 30, Chicagoje. Amerikoje išgyveno 27 metus.

JURASKA Kazys, pusamžis, mirė Spaliu 1 d., Chicagoje. — Tauragės apsk., Kvedarnos par. Amerikoje išgyveno 27 metus.

RASINSKAS Juozas, seno am-žiaus, mirė Rugsejo 30, Chi-cagoje. — Tauragės apsk., Kaitinėnų par. Amerikoje išgyveno 50 metų.

ORLAUSKAS Kastantas, 47 metų, mirė Rugpjūčio 21 d., Pineiro, Argentinoje.

GRABAUSKIENĖ Petronėlė (Klovaitė), seno amžiaus, mirė Chicagoje Rugsejo 28. — Telšių ap., Plungės miest. Amerikoje išgyveno 30 me-tų.

•VIENYBĖ — seniausias ir geriausias Lietuvių laikraš-tis Amerikoje, einantis 52 me-tus ir antrus metus populiariu dienraščiu. Leidžia Lietuvių Spaudos Bendrovė.

VIENYBĖ

193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

PRISIRAŠYKIT PRIE S.L.A. LENGVIAUSIOMIS SĄLYGOMIS

Nuo Spaliu 1 d., 1940 m. iki Gegužės 31 d., 1941 m. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje paskelbė vieną didžiausią savo vąjį, kuris bus žinomas kaip S.L.A. TREČIAS VAJUS, laike kurio kiekvienas Amerikos Lietuvis gali prisirašyti prie S.L.A. lengviausiomis sąlygomis ir gauti dova-nas: prisirašantieji nemokės įstojimo ir nemokės daktarui už sveikatos išegzaminavimą, o pirmutinis prisirašiusių narių tūkstantis gaus gražią dovaną — S.L.A. JUBILEJINI ALBUMĄ, vertės \$5.00.

Susivienijimas turi modernius apdraudos skyrius ir galima apsidrausti nuo \$100 iki \$5,000. Taipgi galima prisirašyti ir į ligojė pašalpą, kurios mokama po \$6, \$9, ir \$12 savaitėje. Jaunamėčius galima apdrausti nuo \$100 iki \$1000.

SLA. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos Lie-tuvių kolonijose ir visur darbuojasi tu kuopų organizato-riai. Kai pas jus užeis SLA. kuopos organizatoriai — pa-sikalbėkit su juo apie apdraudą ir prisirašykite prie Susi-vienijimo Lietuvių Amerikoje — didžiausios ir turtingiausios Lietuvių apdraudos ir labdarybės organizacijos. Norėda-mi informacijų rašykite:

S.L.A. SEKRETORIUS

307 W. 30th Street

New York, N. Y.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave.

Endicott 2343

N. A. WILKELIS

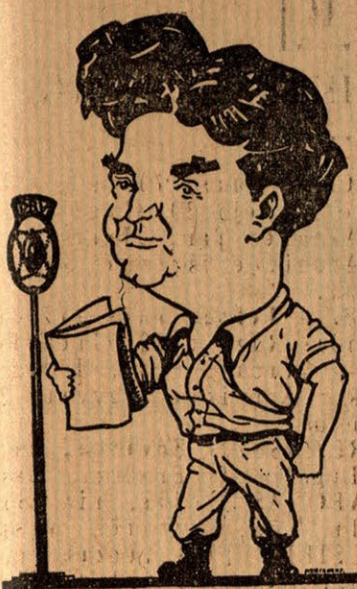
Savininkas

JURGIS ARBUCKAS

Vedėjas

SPRAGILAS

Gerb.

TETULĖ NORI VYTĖ IS AMERIKOS BOLŠEVIKUS

Aną penktadienio vakarą einu su savo gerb. šonkauliu pasivaikščioti po Superiją, ir kur eję neeje, užėinam į Lietuviską salę, į Klubo vakaruškas. Žmonės užia, šoka, kortuoja ir fundijasi.

Ugi žiuriu ir matau: mano gerb. Tetulė, pasirinkus kokią tai žilą jaunikį, kad šoka net andarokas aukštytyn kyla.

Tetulė pabaigė šokti, nuėinam pas ją, ir sakau:

— Gerą vakarą, tetulė, matau turi tikrą „good taim“, — sakau aš.

— O kodel ne, juk tik sykį žmogus ant svieto gyvenė. Nors į senatvę reikia atsilinksmint, — sakau ji.

— Tai labai gerai, tetulė. Jeigu visi žmonės taip manytu kaip tu ir darytu, gyvenimas būtų smagesnis ir Lietuviskoms įstaigoms būtų daugiau paramos. Ar viena atėjai? — sakau aš.

— Viena, vaikeli. Mano senj nei su kuolu neišvartum kur nors išeit: pareina iš darbo, pavalgo ir kojas užvertęs guli. Aš pasiėmiau porą dolarių, atėjau čia. Mat, čia dabar duoda didesnius stiklus alaus, kad nugarai tai net jauti. O prie to, ir salei yra naudos, — sakau ji.

— Jeigu visi taip kalbėtų ir savo salę remtų, neilgai truktų salės morgiai išmokėti, — sakau aš.

— Na o kaip jums patiko prakalbes aną nedėdienį, ar ne puikūs kalbėtojai tie du daktarai, Vileišis ir Račkus? — sakau ji.

— Ir aš norėčiau tetulės apie tai paklausti. Mačiau tave pačiame priešakyje sėdint. Visą gerai girdėjai, — sakau aš.

— Aš varteju savo galvą: kai kas svarbaus buna, aš ateinu anksčiau ir pasirenku geriausią sėdynę, — sakau ji.

— Taigi tetulė viską gerai girdėjai ir supratai ką dabar iš Lietuvos padarė komunistai arba bolševikai. Bet yra tokių žmonių kurie dar tiki bolševikų melams, kai jie važinėdami po Lietuvį kolonijas darbininkų išnaudoja ir visokių niekų priplepa, — sakau aš.

— Jeigu aš bučiau Amerikos prezidentas, aš visus bolševikus iš Amerikos išvaryčiau į Rusiją, ba jie nežino kad čia turi gerai, ale dar liežuvis iškišę dirba išgriovimui šios šalies valdžios ir tvarkos, — sakau ji.

— Gerai kad tetulė tuos dalykus permatai ir žinai. Net gaila daugybės tokių mūsų gerų katalikų, kurie ir į bažnyčią eina, bet žiūrėk ir bolševikišką laikraštį ima, ir nuėjęs į bolševikų prakalbas jiems pinigų duoda. Juk tai rėmimas to kas yra aiškiu sunaikinimu paties savės. Matom ką bolševikai daro Lietu-

voje su, tautyste, su tikėjimu, su bažnyčiomis: po kelių metų, jeigu jie ten laisvai paponaus, viską sunaikins, — sakau aš.

— Ale, žinotum, vaikeli, kaip jie gražiai moka mus prastus žmones viliot. Tave jie pažysta tai nelenda į tavo namus, ale pas mus kai kada atslimpina su savo gazetom. Aš jiems paėmu šluta. Girdėtum kaip ima pasakot: jie nekovoja prieš tikėjimą, jie rupinasi tik darbininkų reikalais, ir kožas geras katalikas gali but darbininkų organizacijose ir remti darbininkiskus reikalus. Nesako kad tai komunistiškai ar bolševikiškai reikalai, — sakau ji.

— Matai, tetulė tuos vilkus žinodama ir su jais nesusidėdama, smagiau gyvenė. O tik pakalbėk su kokiū nors užkrėstu ta jų ligą: tai žmonės lyg proto nustoje: jiems ir Amerika negera, ir valdžia niekai, ir tauta nereikalinga, ir tikėjimas paniekinamas, o tik išikandę vieną kokią nieką, ką iš agitatorių išmoko, ir tiki, — sakau aš.

— Užtai aš ir sakau kad Amerikos valdžia jiems pergera: jeigu jie nori komunizmo tegul sau keliauja ten kur jiš jau gatavai įsteigtas. Paragave žinoko įieskojo. Juk daugelis kurie į Rusiją buvo nuvažinę, ilgai nebuvę bėgo atgal į Ameriką, — sakau ji.

— Istikro, Amerikos valdžia tokiems nieksams pergera. Bet ilgai jų nepakės ir laikui atėjusi pradės gabenti juos į „rojų“, — sakau aš.

— Ir jūs Klyvlandiečiai biskip perminkštos širdies tiems nenaudėliams: skaičiau Dirvoje kad kituose miestuose Lietuviai išmetė visus bolševikus iš savo draugijų, neprisima juos į savo tarpą, ir net boikotuoja jų biznierių. O čia visi tylit, neparodot jiems durų iš savo susirinkimų, o jie vis turi kiatiškas nosis ateiti ir kartu dalyvauti, — sakau ji.

— Gerai tetulė užminei tą dalyką. Visi geri Lietuviai turėtų pradėti atvirą kovą prieš bolševikus, del to kad jie musų tautai nenaudingi, ir net kenksmingi. Žmogus su užnuodintu protu ir kitą užnuodina, — sakau aš.

— Jeigu aš bučiau vyras, aš visose draugijose kovočiau už jų išmetimą, ba vyriškose draugijose ir kuopose jų vis maišosi, — sakau ji.

— Karštai pakalbėjus ir išgėrus porą didelių stiklų alaus, kai muzikantai sugriežė tetulė vėl išvedė jos senas jaunikiš šokti, o mudu su gerb. šonkauliu užsisakė Lietuviskų blynų vakarienei. Mislui sau: jei ne Lietuviską salę tai tie musų vyrai kurie pas svečimuis gyvena, negautų paragauti Lietuviskų blynų niekur daugiau.

Tetulė pabaigė šokti, atbėgo prie musų ir sakau: — O į Dirvos bilijusavą koncertą ateisit? — sakau ji.

— Kur gi ne: juk visi turim eit ir paremt Dirvą, dar ir gerą koncertą girdėsim, — sakau aš.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

— Gerb. Tetulė.

AR PROTINGA AMERIKAI IZUOLIUOTIS

Karo Niekas Nenorėjo. — Lenkai Narsiai Gynėsi.

Karo Priežastys. — Rusijos Maža Reikšmė.

Karas — Visuotinas Griovimas

(Specialiai Dirvai — iš Prancuzijos)

Rašo J. AISTIS

Paciöse keturioliktųjų metų karo išvakarėse, kai sprendėsi karan įstojimas, visa Prancuzų tauta buvo pasidalinus į du laukus: vieni buvo karo entuziastai, kiti griežtai prieš jį nusistatę. Sako net, jei pacifistų (taikos šalininkų) vadas, Jean Jaures, nebūtų buvęs nuėubotas tai vargu ar Prancuzija būtų karan stojus. Butų ar nebūtų, aišku, šiadien ir ypač šiadien būtų bergžia spresti. Karo siulai nuėina toliau negu eilinis pilietis mano, nors kartais jis jį nuėia, čia, taip kaip nuėia kailiurie žvėreliai nelaimę arba galai. Palikime tatali.

Paskutinosios visuotinosios mobilizacijos man čia Prancuzijoje neteko matyti, užtat teko matyti kelias dalines, iš kurių galima, man rėdos, būtų spresti ir apie visuotiną. Entuziazmo nebuvo, jo, aišku, ir negalėjo būti, nes Prancuzas neturėjo gyvo reikalo į karą eiti. Buvo, beje, kurie sakė: „Prancuzų, gali sakyti, amatas kraują lieti už visokių, ten Čekus ar Lenkus... Ek, vienas lašas daugiau ar mažiau“ ir panašiai, bent taip galvojo jaunas studentas, pradžios mokykloje mokytojas (ypač jis), jaunas karininkas, o eilinis pilietis ėjo, tiesa, be entuziazmo, bet nei žodžio nesakydamas: ėjo kaip eina darbininkas į darbą, kaip ukininkas į lauką... Ir taip į juos žiūrėdamaus jautė kad tas jų ramumas pranoksta bent koki entuziazmą. Ak ne žmonės ir pralaimėjo — medega, ginklai.

Jūs, žinoma, skaitote laikraščiuose apie tai kaip nudien Prancuzų valdžia rengiasi teisti karo ir pralaimėjimo kaltininkus. Bet ne tiesa kad jie karo norėjo. Nebuvo galima sakyti nebuvo nei vieno Prancuzo kuris būtų norėjęs karo, nebent tie kur norėjo dėtis su Vokiečiais ir kovot prieš komunizmą. Tokių, nors ir neteko sutikti, bet, regis, buvo.

Vien trys tautos jautė karo reikalą: Vokiečiai, Rusai, Japonai, neskaitant, žinoma, Italų, isikibusių į Vokietijos sijos. Viena pasijuto rase aukštesnė už kitus, kita pasiėovė nešt naują idėją, trečios gerai nepažystu, tačiau iš jos obalsio: Azija azijiečiams, maždaug paaiškėja norų pobudis. Visos kitos tautos, nuskriaustos ar ne, karo nenorėjo. Jei ir buvo kokių nesantaikų tai jos, tos nesantaikos, buvo aiškiai vietinio pobūdžio.

Karas, mat, yra taip baisus dalykas kad, paprastai, jo griebiamasi tik kraštutiniais atsitikimais, tai yra, kai kitokios išeities nėra. Tačiau...

Bjaurus buvo Lenkų feodalizmas, o kaip jie didvyriškai gynėsi. Man, pamačius Vilniaus krašte jų gyvenimą, buvo nesuprantamas tas karų gėiškumas, tačiau jei Lenkų liaudis ėjo mirt užmiršdama skriaudą ir nuoskaudas, tai matyt kad giliai josios samonėje tunojo kokis tai geresnių laikų nujautimas arba kas kita, kas palaikė josios tikėjimą į tėvynę ir tautą. Kai kas gali pasakyti kad tai dėka prietarų, tamsumo bei fanatiškumo, bet taip būtų perdaug paviršutiniška manyti.

Tiesa, yra ir tautų su ydomis, kaip yra ir ydingų paskirų asmenų. Vokietis, sakysime, ne šiadien patraukė karui. Net ir pats karo vardas visoje vakarų Europoje, iskaitant ir Lietuvą, Germaniškos gilmės: Italų ir Ispanų guerra, Prancuzų guerre, Anglų war, Vo-

kiečių wer(macht), musų karras yra kilęs iš Vokiečių Aukštaičių žodžio werra. Erasmus Roterdamietis „Kvailybės Pasigyme“ yra šiaip, be kita ko, išsireiškęs: „Vokietis yra įsikaęs į galvą kad niekas jam negali prilgti nei fiziška jėga, nei magijos paslapčių žinojimu“. Šiuo pasakymu didysis humanistas norėjo išjuokti Vokiečio karingumą ir jo palinkimą į sunkią, vadinamą Vokišką filosofiją, ir reikia pasakyti kad filosofijos monopolio niekad Vokietis nenorėjo išleisti iš savo nagų. Šią taikliai Erasmo pastabą mes lengvai galime pritaikinti šiadienį Vokiečio nusiteikimui.

Žinoma, iš to negalima daryti absoliučios taisyklės, nes kurį laiką Vokietija buvo visiška karui netikus. Paskutiniaisiais laikais tik Bismarkas jiems priminė senolišką jų tautos dorybę (gal ydą?) — karą. Reikia tikėtis kad tai neamžina. Be to, Vokietis turi ne tik ydų, bet ir dorybių: tvarkumas, darbštumas. Viena ir kita iki kraštutinumo, iki karikatūros, iki nesamones... Netiesą skelbia tie kurie sako kad kol bus Vokietija tol Europoje nebus ramybės. Tatali yra aiški nesamones, mat, tauta gali pati sunykti, bet jei ji turi samonę tai jos niekas nepajiegs išnaikinti. Atvirkščiai, Vokietija gali būti taikliausis Europos tautų šeimoje narys, tik nereikia jos teisių paminti. Po karo, atrodė, reikėtų ėgtis kaip elgtis tuli boksinkinai kurie ringe mušasi kaip aršiausi priešai, bet po muštynių pasiduoda rankas, ir kalbasi kaip broliai.

Reikia atminti viena, kad karas, tik griauia, kad netiesybė kuria netiesybė. Šiadien Vokietis griauia Londono kultūros paminklus, Anglas špiro katedrą, abu, galima sakyti, vienodai teisinasi turį pagrindo panašiai elgtis. Gal gi ir abu turi pagrindo, bet nesu griauinama tiesa yra tai kad iš viso to vieni griuvėsiai telieka, kurių niekas neatstatys, kaip niekas neprikels kare kritusių baigt gyventi neįpusėjusį gyvenimą.

Ir štai šio visuotinio griovimo akivaizdoje matome dides tautos užsikrėtusias ginklavimosi karštile, bet iš kitos pusės, nesiginkluoti negalima. Sufanatiktintos tautos arba iš tisi tautų buriai puola, grumoją, žudo, griauia... ir gyvenen tu žmogus visą gyvenimą nuolatinėje karo baimėje.

Iškarto buvo Čekija palikta viena žuti kaip šiadien, sakysime, Anglija, Nesakau kad Anglija pilnai pelnytų paramą, nes ji savo laiku apleido ir pasmėrkė žuti Čekiją. Ne, šiadien ne ji reikia ginti, net ne žmonija, bet pati save, mat, šiadien, manau, Anglai suprato kad gindami Čekus būtų save apsigynę. Išivaizduokime kad šiadien dar nevēlu išvengti pavojaus naujam pasauliui visai atsisikirti nuo senojo. Karui niekad negalima galutinai pasiruošti, nes jis visada atneša netikėtinumų ir geriausiam pasiruojama tik kariaujant. Liudna tiesa, bet tiesa. Tik prieš išeinant į karą reikia atminti kad jo priežastys gludi ne kurios nors tautos budo, o bendrame tautų santikiavime, gi kol jai nebus atsižvelgta — karo išvengti negalėsim, o jis, nereikia pamiršti, yra ne tik žmonijos votis bet ir gėda.

Šiadien formuojasi dvi stovyklos: naziška ir sovietiška. Jodvi kada noris netolimoje at-

S. V. GINKLUOSIS ITEMPTAI

1947 Metais Turės 688 Kariškus Laivus

Suv. Valstijų ginklavimosi programas jau nustatytas septynetui metų ateityje. Be ruošimo vyrų karo pratimams ir statymo desėtų tukstančių kariškų lėktuvų, dar ir karo laivų statyba numatyta gana plačiu mastu. Paveizdan: Didžiųjų mušio laivų dabar turi 15, iki 1947 metų išstatys 17 ir turės viso 32. Kreiserių turi 37, 1947 metais turės 85.

Orlaivų vežimo laivų turi 6, 1947 metais turės 18. Naikintojų turi 197, turės 368.

Submarinų turi 103, turės 185.

Statybai einant pirmyn, dabar turint 358 visokių čia paminėtus laivus, 1941 metais turės 393 laivus, o 1947 metais turės 688 karo laivus.

\$5,250,000,000 tik ką pasirašytas karo laivyno stiprinimui bilius suteiks 200 naujų karo laivų.

Kariškų lėktuvų numatyta statyti 25,000.

Kariuomenė didinama — bus išlavinta apie 4 milijonai vyrų. Už apie metų laiko bus paruošta visokių reikmenų gana aprupinimui 1,200,000 kariuomenės.

Suv. Valstijų kariuomenėje yra apie 270 paskirų rūšių darbų ir užsiėmimų šalia buvimo paprastu kareiviu. Tie darbai yra nuo muzikos mokytojo iki arklių lavintojo. Paveizdan, kiekvienam 1,000 vyrų reikia 5 plaukų kirpėjų, 10 triubininkų, 3 stalių, 5 šoferių, 25 raštininkų, 10 telefono vielų suvedžiotųjų, 20 virėjų, 5 siuvėjų, 2 stenografų.

Pašauktas tarnybon vyras išklausinėjamas apie visus savo patyrimus ir mokslą ir sulyg gabumų skiriamas į pareigas.

eityje turės susigrumti. Kur bus persvara? Paklauskite: sakysime, Anglai neatlaiko, tasyk visos Vakarų Europos kolonijos automatiškai pereina ašies žinion, o Japonams duodama laisvos rankos Kinuose. Sakysime, kiek tada svers Rusija, tegu ji ginkluojasi iki pat dantų, tegu ir prasiveržus į Baltiją. Sakysite kad komunizmas nuo to nenukentės. Rusijoje taip, bet kitur jis užges bent ketvirčiai šimto metų. Jei tik Amerikos kontinentas atsidurs vienas prieš likusias pasaulio dalis, tegu jam ir nebus kurį metą tiesioginiai grėsiami karu, bet jis turės nusileisti ir daugiau ar mažiau nuo kitų pasaulio dalių priklausyti. Amerika bus ginkluota, sakysite, bet kas iš tų ginklų? Ar gi gyvenimo tikslas nuolatos ginkluotis, nuolatos gyventi karo baimėje ir matyt tolydžio didėjantį pavojų?

Aš nesakau jog taip tikrai įvyks, bet taip įvykti gali, bent to siekiama. Ir gražiai, pasakysiu, dalykus numatė tas kuris tvirtino jog Amerikos siena eina Reino vaga. Ir klaidinga būtų manyti kad galima būtų apsiginti nuo tigro jį peinti, nes ar negali atsitikti taip kad gali imti ir pristyt jam peno; tikėti kad tigras atmintų minkštaširdiškumą ir pasigailėtų, būtų tikrai vaikiška. Paskutiniaisiais laikais Vakarų politika tokia ir buvo, tik kai kildavo kolonijų klausimas tai Anglija neginčydavo teisės į jas ir mielai būtų atidavus Belgų kolonijas. O žmonijos reikalus, atrodo, reikėtų tvarkyti dorai ir žmoniškai.

Vadinasi, ne Anglija ginti laikas, bet Amerika ir... gal but — žmonija.

LAIKĖ PER SEPTYMERGINOS LAVONANIS METUS

Key West, Floridoje, tapo suimtas 70 metų senis, Karl Tanzler Van Cosel, kai susekta kad jis pas save laiko jaunos merginos lavoną jau septyni metai, bandydamas ją iš mirusių atgaivinti... Jisai buvo labai pamilęs tą merginą ir, kai ji mirė, savo beviltės meilės kankinamas, išsikasė lavoną ir per septynis metus laikė savo miegamajame kambaryje, niekam nežinant.

Jis apkaltintas išėmimu iš kapų lavono be leidimo ir už tai areštuotas. Jis gyveno savo senoje, purvinoje pašurėje, kur tos merginos lavoną, istaisęs vašku kaip gyvą, laikė. Jisai šiaip papasakojo:

„Aš dariau visokius bandymus ją atgaivinti, ir turiu vilgtį dar gyventi tiek ilgai kad pajiegsiu sugrąžinti jai gyvybę“.

Kai jis iškasė jos lavoną iš duobės, septyni metai atgal, jis slapiai išgabeno jį į Key West Jurininkų ligoninę, kur jis tuo laiku tarnavo prie X-spindulių aparatų operavimo, ir laikė ten savaitę laiko, naudodamas visokius chemikalus atnaujinti sunykusias kuno dalis. Po to, slapiai išgabenes įsidėjo į seną lėktuvą, kurį jis buvo nusipirkęs, ir nusinėję lavoną į savo paties pasidarytą pašurę salos pakrastyje ir ten laikė, tikėdamas jos atsi-kelimo iš numirusių.

•BERMUDOJE, saloje At-dens išimamo akmenis. Tą ak-lantike, namus stato iš vandens imamo akmenis. Tą akmenį išsyk pjausto pielomis, nes jis yra minkštas. Bet kai pastatoma namas ir akmuo išdžiusta jis pasidaro kietas ir namai esti stiprus.

•HENRY FORD pasiryžęs praleisti apie 20 milijonų dolarių tolimesnėms pastangoms auginti gumą Brazilijoje didelėje skalėje. To gumo (rubber) produkcija tikima prasidės už poros metų. Fordas jau yra išdėjęs devyonis milijonus dolarių bėgyje 12 metų bandymams tą gumą auginti ir paruošti, nors iš to dar negavo nei vieno svaro gumo. Dabar jau ten auginama 2,400,000 gumo sulčių duodančių medelių.

Gen. Skučas, kurį Lietuvos komunistai sušaudė, neva už „nežiurėjimą“ šalyje tvarkos, kai Lietuvoje ėmė „dingti“ Sovietų kariai.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas: platinkit jį tarp savų.

AR JAUČIATĖS NUVARGĖ-BE VIKRUMO?

Skauda galvą—išpusti viduriai? Kada tik užsikemša jūsų žarnos, išpūsta viduriai, dvokia kvapas, aštrumas, užkietėjimas, tuoj naudokit FEENA-MINT. Tai malonaus skonio liuosuojantis kramtomas gumas, švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einaut gult. Rytė jausite tikrą palengvinimą ir atgausit vikrumą. Jaučių ir senų milijonai naudoja šį nebrangų FEENA-MINT. Jis tinka ir jūsų šeimai. Nusipirkit FEENA-MINT šiadien.

NAUJOS ŽAVINGOS SPALVOS

NAUJAS GROŽIS Tikram pasitenkinimui. Dažykite Langų Užtiesalus, Namų Lininius, Drabužius su

(Trade Mark)

Puikios ECRU, CREAM, GOLD, specialiai LANGŲ, TIESALAMS, ir 27 kitos puikios spalvos, visos svoriose, lengvai naudojamos tablet formose. BANDYK DYE-ANA DABAR. Jei jūsų pardavėjas neturi, užsisakykite tiesiog iš mūsų. Pažymėk kokią spalvą norit. Per-siuntimą mes apmokam.

DYE-ANA DYES, Inc. 2944-46 W. Lake St. Chicago, U.S.A.

SKAITLINES NEMELUOJA, BET...

Ar žinot kad Martin L. Davey buvo Du Kartų Nominuotas ir Išrinktas Gubernatorium, ir, Buvo Nominuotas Didele Dauguma Balsų vėl šį Metą? BETGI joks Laikraštis savo Bandymais Ohio Valstijoje Neparodė kad Jis Laimės.

Bandomi balsavimai kuriuos dabar veda „Columbus Dispatch“ yra taip klaidingi kaip buvo pirmosios. Galit spresti iš jų reikšmės praityje. Štai rekordas. 1934 metais Davey buvo išrinktas, „Dispatch“ bandymai rodė jį pralaimėję, ir klydo 124,268 balsais.

„Dispatch“ bandymai 1936 metais klydo taip labai kad išrodė net skandalingai. Jie rodė Davey gaunant mažiau negu keturiadesimtis nuosimėjų balsų į Gubernatorius. Jei jį bandymai būtų buvę teisingi 1936 metais, Bricker būtų turėjęs būti išrinktas dauguma 606,719 balsų. Bet Davey buvo išrinktas 126,688 dauguma.

The Dispatch Poll 1936 metais KLYDO 733,407 Balsais Negalėjo būti teisingai su tais balsais elgiamasi kad būtų ne-klaidinga.

Tas, ir tuli kiti laikraščiai, naudoja tą pačią neteisingą taktiką šymet, norėdami sumaišyti žmones.

Nepadarykit klaidos! Ohio virsta Demokratiška didele dauguma 1940 metais. Davey bus išrinktas didžiausia dauguma kokia kada Gubernatoriui Ohio valstijoje suteikta. Mes prašausime kad diduma bus suvirš ketvirtadaliu milijono balsų. Tas pareiški-mas remiamas tikrais patyrimais surinktais einant namas iš namo tukstančiuose Ohio precinety.

Klausykite MARTIN L. DAVEY per Radio

Paklauskite jo atviro ir reikšmingo apkalbėjimo įvairių klausimų. Davey's didis rekordas kaip Gubernatoriaus, bėgyje keturių pačių sunkiausių Ohio istorijoje metų, ir jo dideli atsieikimai Ohio žmonėms, užtarnauja visuotinę jo užgyrimą per Ohio piliečius.

BALSUOKIT UŽ MARTIN L. DAVEY PER RINKIMUS LAPKRICIO 5. PADEKIT TEISINGUMA IR NEPRIKLAUSOMYMA IR INTELEKTUALI TEISINGUMA ATGAL Į GUBERNATORIAUS OFISĄ.

Democratic State Executive Committee By J. Freer Bittinger, Chairman, Neil House, Columbus, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

AMERIKA BUVO ATRASTA DAU- GELIO

Spalių 12 d. buvo minima Amerikos atradimas. Tai yra paminėjimas Kolumbo, kuris 1492 metais, plaukdamas į vakarus iš Ispanijos, priplaukė salas, dabar vadinamas Bahamomis, ir išlipęs, klaupe ant kelių bučiavo žemę. Jis norėjo surasti kelią į Rytų Indiją plaukiant į vakarus, ir suradęs naują žemyną, nežinodamas to, džiaugėsi atradęs Rytų Indiją. Nors jis viso keturis kartus apsilankė vakarų žemėse, bet mirė nepatyręs ką atrado.

Amerikos pakraščiuose per šimtmečius pirmiau yra lankęsi kiti jūrininkai. Jiems neteko garbė šio Vakarų Pasaulio atradėjų del to kad jie čia lankėsi tik pripuolamai, ir dar buvo peranksti baltiesiems žmonėms tikėti į naujus pasaulius.

Amerikos pirmaisiais lankytojais giriasi buvę Normanai, Vikingai, Velsiai, Kinai, Foinikiečiai, Egiptiečiai, Arabai, Aliriai ir dar kaip kas.

Dar prieš Kristaus laikus tuli Graikai ir Egiptiečiai mini apsilankę žemyne už Atlaso vartų ir už Gibraltaro.

Apie 1000 metais, Normanai Leifas Ericson iš Grenlandijos atplaukė Amerikos pakraštį, lankėsi Labradoro, Kanados ir dabartinio Cape Cod srityse. Jie bandė apsigyventi, bet vėliau grįžo, kiti išmirė.

Yra padavimas kad vienas Airis jūrininkas buvo pasiekęs Amerikos pakraščius ir nusitęsęs net iki Meksikos, paskui vėl grįžęs. Jis keliavęs šeštame šimtmetyje.

1343 metais vienas Portugalų karalius rasė popiežiui laišką minėdamas žemyną Atlantike.

1170 metais tulas Madoc Gwyneth, Velsių karaliaus sūnus, buvęs pasiekęs Amerikos pakraščius.

Portugalai tikrina kad jų jūrininkai buvo atvykę į Amerikos pakraščius 1452 metais ir 1486 metais — prieš Kolumbo kelionę.

Net ir Lenkai ir tie įrodinėja kad jų tulas jūrininkas Jan Szkolny 1476 metais buvo atplaukęs į Labradorą.

KASKARAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Tarp Kukalių Kvietys

Neigiamai tautinės srovės seimą Philadelphiaje bakterėjės, Scrantono F. J. Živatas, tačiau, ir teisybė pasako: "Dr. J. Šliupo netekę, Amerikos Lietuvių tautinė srovė prarado tikrai pasisventusį veikėją."

Živatas primena ir kitą teisingą dalyką: mūsų visuomenė niekad nepatikės tautinei organizacijai, kurios prišakyje sukeliojasi žmonės, susitepę su Atstatymo bendrovės, Resorcinio bendrovės, ir kitų nuolintų bendrovių pinigais. Kalti jie, ar nekalti, bet visuomenė negali pasitikėti tais kuriems pasitikėjo, bet apsišvylė.

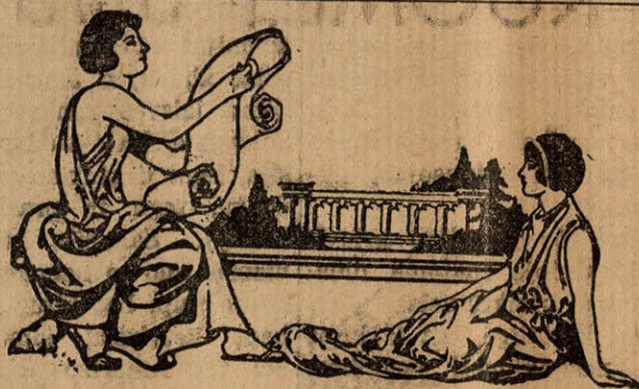
Sunku Unei

Dr. Graičiūno marti (Unė Babickaitė) rašo laišką, kuriame sako gavusi darbą Kaune buti mirusio Dr. Purickio namų komisaro. Darbas, sako, sunkus ir nemalonus, nes, matyti, iš namo reikia išgyvendinti Lietuviai, o įgyvendinti Rusai ir žydai. Bet, šuo kariamasi apsišvanta, apsišvanta, sako, ir aš. "Man labai patinka neturtas", Unė toliau pasakoja.

Tu neturto, kaip žinoma, dabar bolševikai pridarys apšėdį, bet Dr. Graičiūnas, turbūt, nesupras, kad čia Unė nori pro Rusų cenzoriaus dantis jam pasakyti. Laišką ji baigia pasakiu: "Mūsų visų pareiga dirbti kad Lietuva nežlugtų. Jeigu Lietuviai išliks tai režimai nesvarbu."

Dr. Graičiūnas ir dirba, kad Lietuva nežlugtų — uoliai priitaria komunistams, kurie priitaria Lietuvos žlugimui.

•AMERIKOJE gyvenančių Indijonų dabar dar yra 180 skirtingų genčių.

TU NEŽINAI

(V. Ališas—Sao Benito Varpai)

Tu nieko nežinai — tu niekad nežinosi, Kur aš kas mielą vakarą einu... Ko du linų žiedai vis prausiasi rasose Ir žėri kaip ugnis iš pelenų.

Tu nieko nežinai. Kaip keista. Ir kaip gera!

Kaip gera kad tu nieko nežinai! Tarp prieblandų alyvų žiedas atsidero — Gilus, kaip šitų marių vandenai.

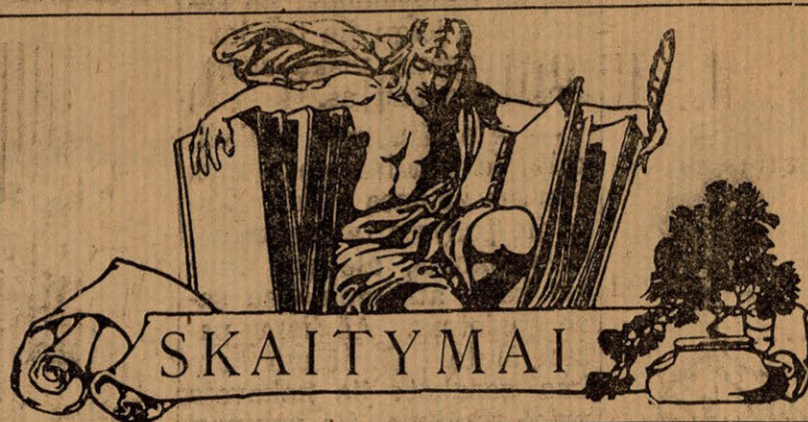
Paskui blanki žvaigždė pro langą įsrovėna Ir kvapas iš pavasario laukų. Tu nieko nežinai! Nei ką prie sodo seno Šypsodamasis ten pasitinku.

Ką nori pasiimk—senai apleidau viską! Tau viską atiduodu dovanai. Tik žiedo to neliesk, kurs ašaroje tviska— To žiedo... — ak, jo vardo nežinai!...

PETRO VAIČIUNO EILĖS

Ryto žvaigždė erdvių juroj maudės, Spinduliais bučiavo kalno veidą, Prie šaltos krutinės glaudės spaudės... Guodė, guodė ir umai apleido...

Susimastė kalnas ir nuliudo, Ilgis auksarubės, vis savaioja, Kaž ką sako... Jo širdis pabudo... Vai, dažnai jis rauda ir vaietoja...

MINDAUGAS

Jo Karaliavimas ir Nužudymas

Tankūs miškai, klampios balos ilgai saugojo Lietuvius nuo kaimynų užpuolimų. Tik Lietuviai, žinodami takus, mokėdavo vaikščioti po savo kraštą skersai ir išilgai; svėtimas ir pėsčias lengvai pelkėse žūdavo, raitas turėdavo ir labai keliu pasijieškoti, kad nenuklimptų kur su visu arkliu. Tik dideli žiemės šalčiai nutiesdavo tiltus per visas pelkes; bet ir žiema, kaip ir vasara, turėdavo savo nepatogumų.

Todel i Lietuvos gilumą ir drąsiai kaimynai tik retkarčiais, dažniausiai žiemą, tedijsdavo leistas.

Taiigi Lietuviai galėjo gyventi ramiai su niekuo nekariaudami, ir gyveno ilgai, nei vyresnių vadų, nei kunigaikščių nepažinę. Vienų savo kunigų, dievų valios skelbėjų, teklausė. Gyveno sau plačiomis šeimynomis, sodžiais, vyresniųjų šeiminių tvarkomis, medžiogdavo, žvejo davo, žemę dirbdavo, bitininkaudavo. Buvo ko medžioti, nes begalinėse giriose buvo visokių žvėrių: didelių — taurių, lokių, briedžių ir mažų, brangiųjų kailiais — kiaunių, šeškų, lapių voverių ir kitų kitokių. Ežerų irgi daug daugiau buvo: kur šiandien sausa koja kloniais vaikščiojama, ten žuvų žvejo davo. Iš senų senovės Lietuviai mokėjo žemę dirbti, javų žiemai gamintis, kitų reikalingų valgomų ir nevalgomų daiktų pasitiekti. Medaus turėdavo pakankamai, už vašką iš tolimesnių kraštų visokių padargų išsimainydavo.

Bet palengva Lietuvų kraštas sausėjo, Lietuviai patys iš savo gužtų geresnių kelių manydavosi, klampias vietas medžiais grįsdavo, miškus retindavo. Palengvėjo patiems keliauti, palengvėjo ir kaimynams Lietuviai lankyti. Lenkai ir Gudai ėmė vis dažniau ir dažniau skverbti i Lietuvų girias, lankyti jų sodžius, jų lobio jieskodami.

Lituviai pratę buvo su tauriais, lokiais kovoti. Mokėdavo ir kaimynams atsisirti. Bet vienas sodžius nepajiegė išsivyti nekviestu svečių. Reikėjo kvieisti vieniems kiti i talką; mažesnieji sodžiai ėmė glaustis prie didesniųjų, pasiduodavo narseniųjų vyrų valdomi ir tvarkomi. Šitaip susitvarkę, susitvarkę veikiau galėdavo atsisirti neramiems kaimynams, už jų užpuolimus savo užpuolimais atsilyginti.

Juo toliau, juo dažniau tekdavo su kaimynais susitikti, su didesniais jų būriais susiremti. Del to turėjo savo tarpe tinkamesnę tvarką įsivesti: įsižiūrėti vietas, kur galėtų, pavojui ištikus, susimesti, jas stipriau apsitverti; reikėjo vadų, kad tas vietas tvirtintų. Prie tokios tvarkos uoliai ragino kunigai, dievų valios vykdytojai. Šitaip susitvarkę, Lietuviai lengvai savo kaimynams atsisteidavo.

Bet netikėtai rados naujų kaimynų, daug galingesnių, geriau apsiginklavusių: Baltijos jūra aplaukė Vokiečių būriai, užėmė Dauguvos įlanką, pasistatė Rygos tvirtapilę.

Tai buvo labai senai — jau keliolika metų, kaip Rygos Vokiečiai šventę septynių šimtų metų sukaktuvės nuo tos tvirtapilės įsteigimo. Tai gi tie ginkluotieji Vokiečiai, kalavininkai vadinamieji, atvykę čionai Kristaus mokslo skelbti — ėmė slėgti aplinkinius gyventojus Latvius. Latvius netrukus nugalėjo, nors ir Lietuviai ne kartą savo giminačiams buvo eję į pagalbą. Pradėjo žvalgytis ir i Lietuvų žemę.

Tuomet galingiausias ir gudriausias Lietuvų vadas buvo Mindaugas. Jau jo tėvo Ringaudas klausė dideli Lietuvos plotai. Mindaugas sumanė paimti i savo rankas visą Lietuvą valdyti, kad geriau galėtų užpultas atsilaikyti. Ginklu ir visokiomis gudrybėmis pavyko jam tat padaryti — priversti kiti Lietuvų didikai, kad jo įsakymų klausytų.

Kai pateko Lietuvos valdžia i vienas rankas, kaimynai tuojau gavo pajusti Lietuvų galybę. Prieš kalavininkus, kurie buvo prasiskynę kelią i Lietuvą per Kuršą, Mindaugas įstatė 30 tukstančių vyrų ir taip sumušė Vokiečius, kad tik kelintas gavo sugrįžti i Rygą. Apmalšinęs tam tarpui kalavininkus, Mindaugas eina ginti Lietuvos iš rytų i pietų pusės, priverčia nusilenkti prieš savo Gudus, paima jų miestus Polocką, Minską ir Vitebską.

Gudai ir savo noru ėmė glaustis prie Mindaugo, kai nugalėjo jis Totorius, jų engėjus.

Atvykę iš Azijos, Totoriai buvo apėmę Rusų žemes pietuose ir rytuose, jiems sunkų jun-

gą užkrovę. Paskui Totoriai buvo sumanę paimti ir Lietuvą. Totorių būriai, viską pakeliu naikindami, buvo atsidurę už Lydos. Čia juos pasitiko su savo kariuomene Mindaugas, smarkiai sumušė ir priverčė atsitraukti atgal. Po kelerių metų totoriai vėl buvo begriuvę i Lietuvą, bet Mindaugas vėl juos nugalėjo.

Kalavininkai tuo tarpu vis puolė Lietuvius ir kurstė prieš juos kaimynus. Lietuvai nuo jų apginti Mindaugas siunčia i Rygą pasiuntinius su dovanomis, sakosi norįs gyventi geruoju su kalavininkais, žada priimsias krikščionių tikybą. Kalavininkų mistras pats atvažiuoja pas Mindaugą su dvasininkais, pakrikštija jį su žmona ir vaikais ir siunčia kartu su Mindaugu pasiuntinius i Rygą pranešti popiežiui. Popiežius maloniai priima tokią žinią, siunčia Mindaugui karalius vainiką ir įsako kalavininkams, kad Lietuvį nebeplūdintų. Užtat Mindaugas leidžia skelbti krikščionių tikybą Lietuvoje, leidžia steigti vyskupiją, užrašo jai žemių—Raseinių, Ariogalos, Betygalos ir Laukuvos apylinkę. Bet kalavininkai ima persiurkščiai šeiminkauti žemaičiuose. Žemaičiai nenori jiems pasiduoti, susispyčia aplink kunigaikštį Treinytį.

Įniršę kalavininkai sutelkia didelį būrį kareivių, gerai apginkluotų, ir leidžia jį per Kuršą i žemaičius. Sodžius degina, žmones žudo. Treinytis siunčia žvalgus pažiūrėti, ar didelis kalavininkų būrys i žemaičius traukia. Žvalgai tuoj parneša žinių — kalavininkų esą daugiau kaip Treinyčio kareivių. Treinytis nenusimena, eina kalavininkams kelio pastoti.

Nedaug tebuvo tuomet sausų kelių žemaičiuose. Kalavininkai buvo pasirinkę kosausiausią, per pušynus, užtat siaurą aplinkui pelkių apsiaustą. Treinytis sulaukęs, kada vėjas patulė i kalavininkų pusę, liepia prikirsti sausų šakų ir sukrauti iš jų laužus. Didžiama kariuomenės siunčia takais per pelkes kalavininkams i užpakalį ir liepia tenai abypusiai kelio pakirsti pušims šaknis.

Kai viskas prirengta, liepia laužus padegti. Traška šakos, liepsna aukštyn kyla, baisi ugnis apima mišką ir vėjo pučiama greitai slenką kalavininkų linkini. Kalavininkai metasi atgal. Jau pirmieji mato pušyno galą, toliau — plikas, kad ir klampesnis plotas. Tenai ugnis turės apsisototi ir jie gaus išsprukti.

Bet... pačioje kelia siaurumoje prigrėvę medžių. Kieno tai darbas, kalavininkai žino — jiems ne naujiena. Bet kol pirmieji žvalgosi, kaip čia protuos medžius išsprukus, ima svirti pušys abypusiai kelio ir griuti ant sustojusių kalavininkų. O ugnis čia pat, jau vėžimai su maistu liepsnoje dingę, jau paskutinės kareivių eilės nuo kaitros alpsta, nuo žirgų griuva... kelintas išsprunka per užtvėnkusias kelią pušų šakas, kitus liepsna apsiaučia; kas i šalį metasi, tuo Treinyčio kareiviai nuklimpusius pribagia.

Mindaugas mato, kad kalavininkams labiau rupi Lietuviai pavergti, kaip pakrikštijti, išsižada krikščionių tikybos ir kartu su žemaičiais stoja i kovą su Vokiečiais. Sumušą juos ir išvaro iš Lietuvos.

Žemaičiai betgi negali dovanoti Mindaugui, kad buvo pasikrikštydines ir juos kalavininkams pavadės. Tokio kunigaikščio jų malonus dievų negali laiminti. Tai gi sakosi norį klausyti labiau savo naarsaus užtarytojo Treinyčio, kaip Mindaugo.

Treinytis, žemaičių remiamas, ir pats norėtų paimti Mindaugo sostą. Kai Mindaugas savo kariuomenę išsiunčia prieš vieną Rusų kunigaikštį, Treinytis užpuola jį ir nužudo.

Mindaugas žuvo, bet jo įvestoji tvarka paliko — Lietuviai jau buvo įpratę vieno vyriausiojo visos Lietuvos kunigaikščio klausyti, visi išvien i kovą su priešininkais stoti.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

KAINA TIK \$1.00.

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminiškė turi rūpėsni ir vargo su gaminiu valgiu, privalo įsigyti šią naudingą knygą. KAINA \$1.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

AMERIKOS Lietuviams reikia butinai ir greitai atsakančios vadovybės — vadovybės kurią mes isi sekume kovose ir darbuose už Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimą.

Kaip dabar yra, mes neturim nieko rimto i ką visi galėtume žiūrėti ir sekti. Kolei kas, paprastu savo išsiubavimu, mūsų srovės dirba kas sau, nors turi tuos pačius tikslus — Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimą. Nors sudaryta bendra Lietuvai Gelbėti Taryba, ji dar tik dairosi kas pradėti dirbti. Jos posėdis įvyko Washington Spalių 14-15 dienomis, kuomet suvažiavo Amerikos Lietuvų delegacija padaryti vizitui pas Prez. Roosevelta padėkojimui už Lietuvos interesų užtirimą ir nepripažinimą Sovietams užgrobimo.

Bet ir tos Lietuvai Gelbėti Tarybos pareiga yra daugiau sekti, vykdyti darbus, o ne vadovauti.

Mes kalbame apie apie tokią vadovybę kuri būtų šaka arba atstovas iš Lietuvos išbėgusių Lietuvų valdžios. Ta užduotis turėjo automatiškai pereiti Amerikoje esantiems Lietuvos buvusios vyriausybės pareigūnams. Kaip trečdalyje visos Lietuvų tautos, gyvenančios šioje laisvoje išeivijoje, privalejo automatiškai įsisteigti mūsų tautos vadovybę, kad mes galėtume nuosekliau dirbti ir ruoštis tai valandai kada prireiks stoti i mūsų Valstybės atstatymo darbą.

Dabar gi mes visi laukiam lyg kokio "Mesijošiaus" ir kiekvienas sau trusiamės.

Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimo darbas turi būti susistematuotas, geriausio susiklausymo ir disciplinos pavyzdžiui, tvarkingu programu.

Ivairių valstybių pareigūnai net prieš įstatymus, visokiais skymais, griežtais įsakymais, klasingais planais dirba už kitose šalyse tvarkos išardymą, tų šalių pavergimą, užkariavimą, ir panašiai dirba Amerikoje vadinami "penktakolumnistai", o mes, praradę savo valstybę, jai patekusi po svetimu jungu, neparodom didesnio užsidegimo stoti i kovą už tai kas mums kaip tautai DIDŽIAUSIA ir ŠVENČIAUSIA.

•IS SUV. VALSTIJŲ eksportuota 1940 metų Birželio mėnesį prekių ir visokių reikmenų už \$350,000,000, kuomet Gegužės mėnesį buvo eksportuota už \$325,000,000.

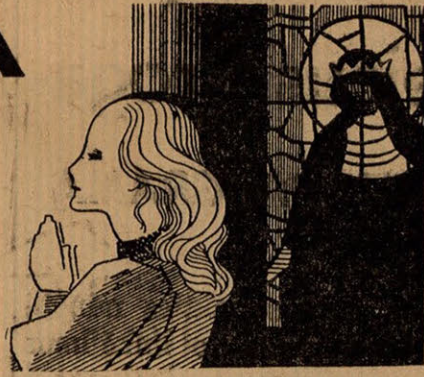
•KAVOS medžiai duoda pilną derlių tik kaip jie buna apie penkių metų augimo; bet jau ir trečiame meste gaunama tam tikras kiekis kavos grūdų.

VALENTINA

Romanas iš Lietuvos Gyvenimo

A. VAICIULAITIS

Iš Sakalo knygos "VALENTINA"

(PASTABA: Pereitame numeryje šioje apysakoje įvyko sukeitimas, šiame numeryje tas atitaisoma ir apysaka eina tvarkoje.)

(Tėsinys iš pereito nr.)

— Skaudvilytė... Gal pažįsti?
— Ne.
— Kad aš jaunesnis bučiau!

Antanas susigėdęs pažvelgė į lubas — jis buvo pagalvojęs: kodėl senelis savo laikų nevedė? Šita mintis jam atrodė nusikalstama. Jis ginė ją nuo savęs, kaip ir kitas panašias, ilga eile susirikiavusias įsibrauti į smegenis ir ten drumstis. Todėl buvo patenkintas, kai profesorius dunkstelėjo kairiąja ranka į stalą ir pakėlė dideles, susimąčiusias akis nuo užrašų: taip jis pradėdavo darbą. Vaikinas pamirkė plunksną, ir jam plustelėjo smagi vilnis širdyje, kad po anos lengvos, giedrios rašyenos galės išvedžioti eilę sunkių, riebių savo raidžių. Jis įsmeigė plunksną į popierių, padarė tašką ir laukė, kurią raidę pradėjus. Profesorius vėl grįžo į savo pastabas, sutrauktas čia dideliuose lapuose, čia mažuose, apdraskytuos sklypeliuose, grįžo į ilgų metų triušą, surinktą iš visų mūsų žemės paminklų, iš akmenų, iš kryžių, iš kiekvieno senkapio ar pilies griuvėsio, iš knygų ir rankraščių. Žila barzda tyliai čiūžėjo po šituos nebylius praėjusias liudytojus, lyg žadino juos kalbėti, virsti gyvu kunu, atgimti žerinciuose vaizduose.

— Perskaityk, kuo ten baigiau.

— "Ir kai mes stebim sunkius akmenis mūsų senovės pastatuose, rustus granito luitai mums tampa gyvi ir byloja: kalba jie, kad vienos rankos, vienas žmogus negalėjo jų sukrauti, kad tam darbui reikėjo talkos, reikėjo draugės, reikėjo kolektyvaus gyvenimo, ir iš to mes regim mūsų tėvus ir protėvius gyvenus socialiniu gyvenimu, bendruomenėmis jau pat mūsų tautos aušroje..."

— Gerai.

Ir jis diktavo toliau. Jo balsas skleidėsi įskilmingai ir didžiai, liejosi ilgais sakiniiais, kuriems jis pritarė, palengvėle siubudamas galvą. Kambaryje ir namuose buvo tylu. Tik šitie gludūs žodžiai sklido, kilo aukštyn ir dūsliai atliepė kertėse. Pro langą plaukė baltas debesėlis, padumavęs apačioje. Įlėkė širšė, ap-suko ratą ir vėl nuskrido. Senelis pamiršo savo užrašus, jo mintys blaškėsi, jis kurė galin-gus regėjimus, iš grabų kėlė ramybės ištroškusius, leido jiems dar kartą keliauti raistais, kautis su žvėrimis, kopinėti bites ar grįžti į savo kiemus. Ant jo kaktos išsimušė pora raudonų dėmių.

— Pasilsėk, — umai tarė jis Antanui.

— Ne taip greit pailstu.

— Nieko, nieko... Perskaityk, ką parašei.

Antanas nusikosėjo. Žinojo, kad senelis mėgsta klausyti savo raštų: jis klausėsi tarsi stebėdamasis, kad štai iš jo galvos ištryško tos netikėtos mintys, visa šita nerimstanti srovė. Tarpais nutraukdavo, taisydavo susipainiojusį perijodą — jis jautė silpnybę tiems ilgiems sakiniams, kurie vilnija, daro vingius ir užuolankas, bėga pirmyn, tai vėl grįžta atgal ir baigiasi staigiu atsidusėjimu.

— Kaip tau atrodo?

— Aš visados mažiau, kad jūs estate geram kelyje.

— Butent?

— Jūs juokiatės iš negyvų tiesų.

— Gerai pasakei, sunau. Tiesą reikia ger-ti kaip vyną, o ne kalti sausais įrodinėjimais, kaip vinį į sieną. Ir aš visai neįrodinėjau: aš teigiu, aš skelbiu — tik šitokių kelių žmonėms perduodami dideli dalykai. Taip, aš juokiuos iš sustirusių, sudžiuvusių ir nuo sausros girgž-dančių smegenų. Aš noriu, kad mano žodžiai apimtų visą žmogų, patrauktų ir neštų jį, per-lytų jį ligi paskutinio siulo, nelyginant audros sriautai, aš noriu, kad jie praplėstų kudikio nustebusias akis, pavergtų jaunuolių žydrincuos-jo mėtuos, būtų paguoda suaugusiui ir ramy-bė seniui. Dėl to aš savo mokslo darbams sta-tau tokius reikalavimus, kaip menui. Mano darbas sunkesnis negu dailininko ar rašytojo: aš derinu du dalykus, dvi teisybes. Ir tu, mano vaike, suprasi, kad dėl šito derinimo aš nėsiu objektyvus: aš sakau ne visų mokslą, bet savo mokslą, savo tiesą. Jeigu reikia, aš jas darau galingesnes, labiau žerincias. Ir aš noriu, kad mano mokslu tikėtų, jį mylėtų, sudėtų ir kiti

ir jį savo jausmus ir aistras. Aš nekenčiu tų, kurie vedžioja nosimi po pergamentus, po gel-tonus senų laikų popierius ir nieko daugiau ne-mato, kaip pergaimeitą ar popierių. Aš už kiek-vienos raidės, už kiekvieno taško regiu kraują, regiu tukstančius alsavimų ir mirčių. Šaltas mokslas yra nusizengimas. O, jūs išminties boseliai, kurie tarškėdami riedate ir giriatės: mes suskaitom tukstančius skruzdės akių, mes ištiriam uodo sparnelį, mes žinom daugel gerų dalykų! Bet aš sakau: kas iš tų jūsų gerų ir negyvų žinių, jeigu jos neatliepia visų mūsų kančioje ar džiaugsmo, jeigu tuos nugarubusiųos tyrinėjimus nebuvo galvota apie visos žmoni-jos troškulį ar paguodą. Jūs, pageltę protai, kurie nuplikote dvidešimt metų sulaukę, aš jūsų galėjau, savo širdyje verkiu jus ir neken-čiau...

Jis purtė galvą, nutilęs stebėjosi savo min-tyse ir graudžiai žvalgėsi aplinkui. Antanas gėrėjosi šituo įsisubavimu, tuo nekaltu įnir-timu ir savo dvasioj pritarė aliai žodžiui.

Širšė vėl nutupė ant stalo ir pūsčiojo dryžų savo pasturgaliu. Antanas nuginė ją laukan ir persisvėręs ant lango nuskyne rožę. Dar-želyje miršo Genavaitė: buvo ten įsikrausčiusi višta su pukuotais vaikučiais. Moteriškė moja-vo skepetą, tupčiojo ir bėginėjo pro lysės bijo-dama šaukti, kad netrukdytų broliui. Mažy-čiai spraudėsi tvoroje, savo geltonomis kōjo-mis spardydami žemę, ar bailiai puldinėjo nuo vieno plyšio prie kito, neišmanydami kur ding-ti. Pereklė užlindo už krūmų, kaišiojo galvą į kiekvieną spragą, lakstė pašiurpusi, piktai kurkdama ir negalėdama atitikti skylių, pro kurią čionai pateko. Prispirta kertėje ji stai-ga atsikreipė į Genavaitę, pašiausė kaklą ir praskėtė sparnus, lyg norėtų kapotis. Taip už-tikta, moteris svirstelėjo atgal: rodėsi kad abi jos išsiganė viena antros. Klėgėdama viš-ta spruko pro juodą sijaoną, suplasnojo ir su riksmu persirito per tvorą į kiemą.

— ...Kova buvo, kraujo daug tekėjo, — užniuniavo Antanas, grįždamas prie stalo.

— Iš kur toks linksmas?

— O, taip sau...

— Šiadien užteks. Pasiimk pirmą "Papro-čių" dalį. Turėdamas laiko nurašysi... Ar smarkiai dirbi?

— Nelabai. Vėliau sėsiu prie egzaminų.

— Susitrukei pavarai?

— Ak, tą ligą man...

— Vaikė, pasilsėk, išmesk iš galvos rūpes-čius... Ko tu juokies?

— E, seneli, kartais malonu turėti rūpes-čių!

— Suprantu: kiekvienas turi savo žydėji-mą. Žydek, sunau, ir buk laimingesnis, negu mes kad buvom.

Ir susimąstęs glostėsi barzdą.

— O kaip namie?

— Onutė siunčia jums linkėjimų

Onutė buvo ketverių metų Antano sesuo: su ja dažnai juodu šnekėdavosi apie profesorį, kuris čia budavo pasakų milžino, čia miltuoto Kalėdų dieduką rolė. Ir šitas diedukas nesi-gynė — jam smagu buvo, kad kažin kur toli, kalvų pašlaitėse, kudikis kartais jį atsimeną, savo geroje širdyje apmąsto jį, nepažystamą žmogų. Jis susigraudino ir tarė, žiūrėdamas sau į rankoves, susigėdęs patį savęs:

— Bėję, ką veiki šįvakar?

— Nieko.

— Ateik pas mane vežienos: čia toks Kos-tas man užteikė.

— Pažįstu.

— Ir pasistengk buti dailesnis.

Antanas linksmai nusipurtė: taip, jis su-pranta paslaptinę senelio mirktelėjimą.

Pasibruko užrašus po ranka, stragiai apsi-suko ir, jau gatvėje, uždainavo:

— Žuvėjai žuvavo, Marytė sugavo...

IV

VAISĖS

Atvažiavo meška
Su alučio bačka.

Daina.

GONKOSE buvo girdėti trepsėjimas ir ko-jų trypimas. Svečias gaiso ten, šnypstėsi ir tik paskui galais krumplių subirbeno į duris. At-vėrė jas plačiai: rodėsi kad pro jas turės išnešti lovą ar stalą. Kunigas, prisilaikydamas stak-gelintę, įžengė ir linkėjo į visas puses — ir be rei-

kaio: kambaryje buvo tik senelis ir Antanas. Trynėsi rankas, artinosi prie profesoriaus ir bu-vo toks rimtas. Sveikindamasis sakė "labai ma-lonu" ir apsidairė: "Ką dabar veiksime?" — kal-bėjo neramūs jo žvilgsniai. Išsitraukė nosinu-ką, kruopščiai išsivyniojo ir pakėlė aukštyn, nei-tai rengdamasis čiandėti, nei tai kaktą šluosty-tis. Nieko nedaręs, slinko nejučiomis skarelę į kišenių ir įsižiūrėjo į Antaną.

Klebonas dar turėjo nekaltą paprotį — glo-styti savo pakaušį visa sauja ir atsidėjęs. "Ar neišaugs bent vienas kuokštas", sakė jo rankų mostas.

— Aure, — numojo rankove kunigas į straz-dų pulką, lėkusių per miestelį nakvoti į šilus.

Ir atsidusėjęs dar tarė:

— Bepig jiems skraidžioti.

Jo balsas buvo nuosirdus ir švelnus. Vai-kinui vaidenos kad gailisi šis žmogus, kam ne-gali lakstyti kaip volungė ar kregždė: plasnō-damas jis garbintų Viešpatį ir kiltų ligi pat dangaus. O tas dangus pro girios viršunę bu-vo geltonas ir pilnas vakaro rimties. Nuožulnų spinduliu čiaučėjo namų stogais, klojo ištysu-sius šešėlius o iš laukų kilo ryškūs aidėsiai: kerdžiaus ubavimas, šieno grėbėjų paskutinė daina, toli skardintis karvės bliovimas.

— Čia beveik nejauti miesto, — pastebėjo kunigas.

— Iš tikrųjų, — pritarė senelis. — Ir la-bai smagu...

— Labai smagu, — linktelėjo galva klebo-nas ir vėl žiūrėjo į Antaną.

Dabar visi trys atsikvėpė giliai ir klausėsi. Pro varnėnų švilpavimą dar toli tenai buvo gir-dėti juokas — jaunas, saulėtas juokas. Su juo atraubuliavo ligi šitų tylių vyrų šviežia, jauki vilnis. Kiek palaukus, pro langą prabėgo dvi galvos. Tuoj sudundeno gonkų grindys, ir kuž-desys maišėsi su prilaikomu krykštavimu. Ku-nigas su visa kede apsigrėžė į duris, ištiesė ko-jas į aslą, kad buvo matyti kiškų galai, paskui vėl įtraukė po savim ir, pasiviręs į dešinį šoną, laukė patenkintas, su šypsniu lūpose. Umai jis plieniniu žvilgsniu pėvėrė Antaną. Tas žvilgs-nis sakė: "Dabar tai bus! Pamatysim!" Bet vaikinas nesirupino tais nebyliais klebono žen-klais. Jo širdis sutvaksėjo gyvai; maloni šilu-ma palietė jo veidą. Bijodamas kad ant kaktos neišmūstų prakaitas, jisai atsistojo, bandė apie ką kita galvoti, tik jau buvo pervelu.

Jinai stabtelėjo ant slenkščio ir greitai at-savo. Atrodė kad būtų su drauge bėgus ir lenktynės laimėjęs. Susimąsčiusiu žingsniu le-

tai ėjo per kambarį, o jos akys juokėsi, žiūrė-damos į senelį. Tose akyse buvo ir kažkas val-kiško ir gudraus, tarum jinai būtų padarius ma-žą klaidą. Ji nešėsi bijunų, žiedais nuleistų į grindis, ir jais pritarė savo vilnijančiai eisenai, nerupestingam linijų žaismui kune. Gėles iš-praudė seneliui į glėbį ir juokėsi, stovėdama priešais. O jisai skonėjos ir tarė:

— Na, dukte. Už lauktuves aš tave...

Ir jis pakreipė žandą, o mergaitė pridėjo lūpas prie jo šerių, nukaitus ir išdykaudama. Tada jinai pasižiūrėjo į Antaną, į kunigą ir pa-sakė:

— Aš ne su visais...

Su klebonu ji buvo pažystama. Jisai ne-pakilo nuo krėslo, žiūrėjo iš apačios į ją ir bu-vo nušvitęs. Sveikindamasis padavė galus pirštų, greitai ištraukė ranką ir kratė savo pakaušį, lyg labai stebėtusi:

— Ir augi, Valentina.

Antanas neramiai, netikėdamas pažvelgė į ją. Pro klebono viršugalvį ir jinai pažiūrėjo į vaikina, ir josios akys buvo geros ir lyg kažko norėjo klausti. Vaikinas susigėdo savo stai-gaus žvilgsnio ir, kad turėtų ką veikti, įsižiūrėjo į bijunus, kuriuos profesorius apkabinęs spaudė prie plačios savo krutinės. Mergaitė ištraukė vieną žiedą, o suglamžyti lapai ir šakutės skė-tėsi. Jinai gėlę padavė klebonui, kuris dėko-damas sukišo visą snapą į raudonus lapelius, paskui sugniaužė dovaną saufoje ir laikė ant kelių.

Dabar Valentina susirupinus ėjo į Antaną. O jis apsiniaukė: kodėl ji nesišypojo? — be-veik su skaudama širdim jis mąstė. Valandėlę žiūrėjęsi abu kaisdami.

— Mudu jau, rodos, matėmės, — sakė ji sveikindamasi ir norėjo nusijuokti.

Bet sumišo, dar labiau nuraudo. Antanas nepagalvojęs prisitarė:

— Ir dar kaip matėmės!

Jinai pakratė savo garbinius: jos plaukai buvo perrišti mėlynu kaspinu, ir pati ji vilkėjo šviesmėlę, beveik pilksvą suknelę, tokios pat giedrios ir ramios spalvos, kaip ir josios žvilg-snis.

Juodu stovėjo už senelio, kuris atgrėžė gal-vą ir tarė:

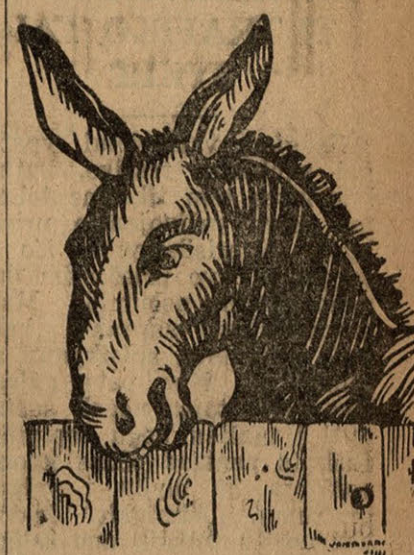
— Juk ne viena buvau?

— Panelei Bronei atsitiko maža katastrofa. Dabar ji pas Genavaitę.

— Visai ne pas Genavaitę, o čia, — atsi-liepė nuo slenkščio nauja viešnia.

(Būs daugiau)

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

PALECKIO komisari ragina Lietuvius kurti naują liaudies kūrėją. Jurgis Durnelis siun-čia čia savo bandymą:

Pirmyn, Paleckio apdumtieji, Pirmyn, vergauti nuskirtieji!

Ar girdit, Laisvės Varpas gaudžia?

Tautos širdy Perkunas griaudžia?

Nepasiduos Lietuva Ruskui!

Nenusilenks raudonam skuiui!

Jau tvinksta kerštas milijonus Kalnuose, giriose, dirvonuos' Lietuva vėl bus Lietuva,

Užplavesuos tikroji vėliava!

Pirmyn, Paleckio apdumtieji, Pirmyn, vergauti nuskirtieji!

Jis nieko čia nepralaimėsit, Tik pančius nuo savęs nukrėsit.

VILNIES Andriuliui tauti-ninkų organizacijos esančios kaip peteliškės, kurios tik vie-ną vasarą gyvena. Sako, vie-ną metų suvažiuoja, sukuria są-jungą, o kitą metų vėl tą pa-čią sąjungą kuria.

Tas visgi parodo gajumą, bet mūsų bolševikų organizacijos kaip pasidarė sau Staliniską grabą 20 metų, taip ir dabar jame negyvos guli.

DRAUGO skiltininkas P. T. nusiskundžia mūsų parapijų ko-respondentais. Sako, turime 130 parapijų, bet kur apie jų veiklą žinutė?

Gerbiamas P. T., matyti, ne-skaito Darbininko ir Amerikos, ten korespondentai tik vien apie parapijas ir tekalba.

LAISVEJE Mizara apsisver-kia kad Lietuvii "buržuji" lai-krasčiai nieko nerašė apie LDS seimą, nors jį paminėjo vietos Amerikonų spauda.

Kam stebėtis: mūsų spauda žino, kas per paukštis LDS, o Amerikonai ne.

MASKVOJE pasirodė Poli-tinė Enciklopedija, kurioje Sta-linui duota keturi puslapiai, o Leninui tik trys.

Tuščia bačka visados garsiau barška.

VILNIS pasakoja: Visi žino kad komunistai yra "didžiausi nazių priešai".

To nežino tik komunistų "genialus vadas" Stalinas, nes jis pasirašė labai brolišką su-tartį su nacių tėvu, Hitleriu. Turbut, jis Vilnies neskaito?

V.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Siusdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada idė-Kit už 3c pašto ženklą atsakymui. Tas būtina.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

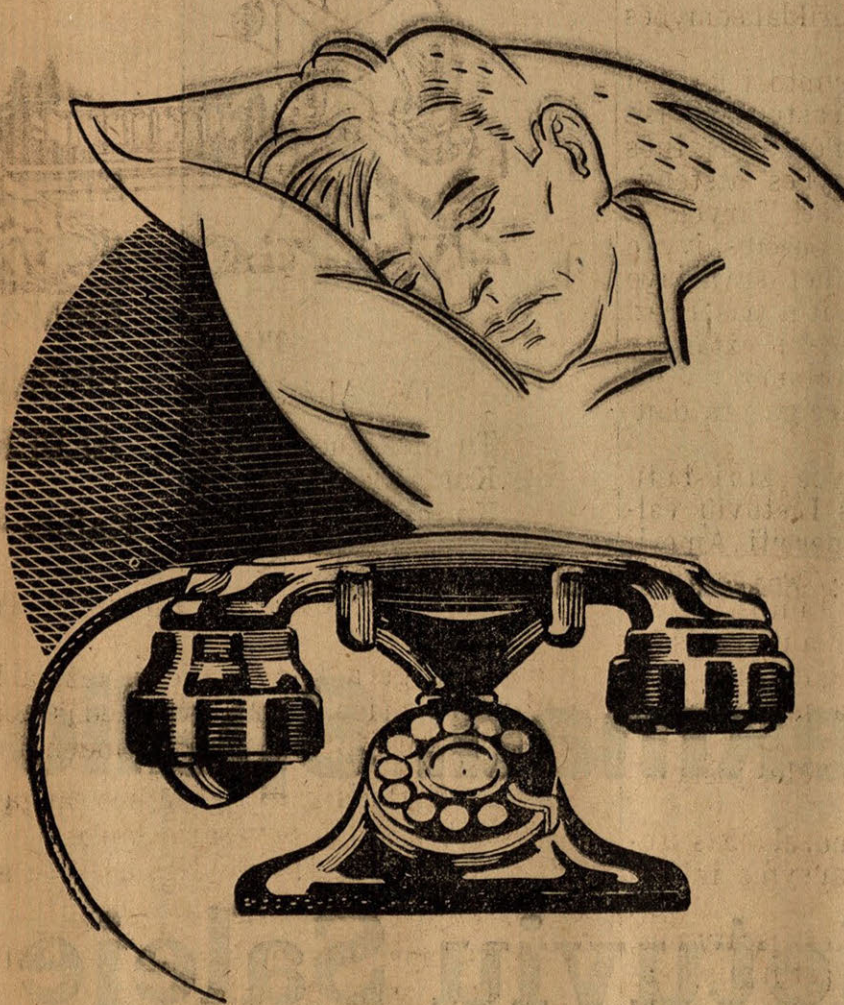
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šių raumenų skaudėjimų vien išsitarinami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas lini-mentas ūmai suteikia laukiamą pa-lengvinimą. Virš 17 milijonų bon-kučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jį šiuo būdu Pain-Expellerio. Reikalauskite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 152

SARGYBINIS KUOMET JUS MIEGATE

Telefonas jūsų namuose pagelbės ramiai miegoti be baimės plėšikų, ugnies ar stai-gaus susirgimo. Jis stovi sargyboje, vi-sada gatavas pašaukti pagalbą netikėtose nelaimėse. Duok savo šeimai šią vertin-gą apsaugą įsivedant namuose telefoną. Jisai kaštuoja mažiau negu dešimtukas į dieną.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Klauskite "The Telephone Hour" kas Pirmadi. 8 vak. iš WTAM, WLW ir WSPD.

VIETINĖS ŽINIOS

REIKALINGA ŽINOTI TRAFIKO TAI SYKLĖ

Saugiam važiuvimui, ypatinai sunkiam trafike, būtina laikytis tam tikrų taisyklių nuo karo važiuoiančio prieša-kyje. Neprisilaikymas šio at-sargumo buvo priežastimi dau-gelio rimtų nelaimių. Mūsų au-tomobilistų suprata kokią to-lio reikalinga sulaikymui au-tomobilio. Net pats gabiau-sias važiuotojas negali sustab-dyti į mažiau negu septynias-dešimt penkis pėdas nuo met-važiuoja 30 mylių į valandą greitumu. Atminkit, kuomet kas nors nužengia nuo šaligat-vio eiti skersai gatvės, joks au-tomobilis negali sustoti vie-toje.

Public Relations Bureau
Cleveland Police Dept.

LAKE THEATER

Dvi Smagios Filmos

Ketvirtadienį, Spalio 17 d., Lake Theatre pradės rodyti puiki filmą "Blondie Has Servant Trouble".
Dalykas eina apie gyvenimą poros, kurios viena pusė, ponutė, užsimano turėti tarnaitę namuose, bet jos vyras negana gana algos tarnaitė išlaikyti. Reikia pagerinti ryšius su vyro bosu, kad vyrui duotų daugiau algos. Iš to iš-eina visoki juokai ir prieštui-ai.
Tai pati bus ir antra filmas, "Pier 13", smagi komedija.

EVA'S DRY CLEANING

Sena Drabužių valymo kabinas naujas išvalymo mašina.
Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave

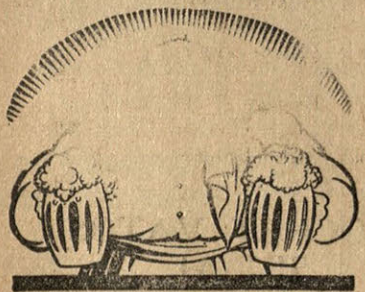
Telefonas: Henderson 1919

K. ŠTAUPAS

Namu Dabintojas
Tai yra popieruotojas ir ma-liaivotojas kambaryje.
TAIPGI MALIAVOJU NAMUS IŠ LAUKO

Duokit man padabinti jūsų na-mus o nerisikinsit kad už ri-mos rūšies geriausi darba kai nos yra prieinamesnės.
Kreipkitės:

14602 THAMES AVE.
Telef: Mulberry 0744

AIMYNIŠKOS UŽIGOS

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
Near Euclid Beach Park
LITIS DEGTINIS
ŽKANDŽIAI

SOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutėl
savininkai

K. STONIS RESTAURANT

Importuota Degtinė

Skani Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių

Vieta kur eustoja kiti miestu
pravažiuojanti Lietuviai

6824 Superior Ave.

JACK GANSON VĖL PRADEDA RISTYNIŲ SEZONĄ

Jack Ganson atsilankė Cle-velande ir padaręs čia sutartis vėl vadovaus imtynėms ši se-

Jack Ganson

zoną. Atėjęs į Dirvą praneš-ia apie tai Lietuviams, davė \$10.00 Dirvos sukaktuvių pa-sveikinimą programan.

Imtynės bus rengiamos ištis-ą žiemą naujoje vietoje, ge-rai žinomame Coliseum, kuris randasi prie E. 107 St. ir Ce-dar ave. Gansono vietinis at-stovas bus Leon Balkin.

Toje didelėje salėje yra net 4,000 vietų ir nėra stulpų kurie kliudytų žiūrėtojams.

Ganson pareiškė kad Cleve-lando publikai duos geriausių imtikus kokius tik pasaulis tu-ri, ir tarp jų bus pačių geriau-sių Lietuvių imtikų.

Imtynės bus rengiamos kiek-vieną ketvirtadienio vakarą. Vanga po 5c, \$1.00 ir \$1.50.

Ši ketvirtadienį ėmėsi Dyna-mite Joe Cox su Elmes (The Great) Estop. Kita pora — Lee Hening su Bobby Roberts, trečia pora — Frank Taylor ir Jake Patterson.

Prie to bus dvi pradinės po-ros.

Jack Ganson sutiko pareng-ti geras imtynes Lietuviu su kitu tantu imtikais. Lietuviu salėje, parėmimui Lietuvos rei-ka-lu. Apie tai bus pranešta Dirvoje vėliau.

Atvyks Billy Bartush

Gauta specialis pranešimas kad kitam ketvirtadieniui, Sp. 24. Clevelande ims Lietuvos sunkaus svorio čempionas, Bill Bartush su oponentu kuris bus paskelbtas vėliau.

A. NUNN

GEROS RUSIŠKĖS MĖSINĖ PAUKŠTIENA

Taipgi užlaikom visokius groserius. (47)

8710 Superior Ave.
Garfield 4623

2281 LEE ROAD
FAirmount 4181-82-83

Parsiduoda Aludė

Aludė ir degtinė užveiga, pilnai ir gerai įrengta, čionai netoli mūsų ofiso, parsiduoda prieinama kaina. Nuoma už vieta žema. Biznis eina gerai. Puiki proga Lietuviu išigyti biznį. Parsiduoda del nesveikatos. Platus žinių kreipkitės į

P. P. MULIOLIS
6806 Superior Ave.

Sveikinimai ir Linkėjimai
Dirvai Jubilejaus Proga

DIRVOS JUBILEJINĮ PROGRAMĄ

Rengiantis prie Dirvos 25 metų sukakties minėji-mo, šie asmenys prisiuntė ar pridavė savo linkėjimus į Dirvos Jubilejio Koncerto programą:

Petras ir Bronė Pivaronai, Pittsburgh, Pa.	\$25.00
A. B. Barto, Dirvos įsteigėjas, Cleveland, O.	15.00
J. J. Bačiūnas, Tabor Farm, Sodus, Mich.	10.00
Jack Ganson, imtynių rengėjas, Buffalo ir Cleveland	10.00
John O. McWilliams, Cuyahoga County Engineer..	10.00
Dr. J. Jonikaitis, Detroit, Mich.	10.00
Cleveland Railway Company, Cleveland	10.00
N. A. Wilkelis, Laidotuvių Direktorius, Cleveland	10.00
Adv. C. S. Cheleden, The First Lithuanian	
Building and Loan Ass'n, Philadelphia, Pa.	10.00
Held's Furniture, Cleveland, Ohio	10.00
Drenik Beverage Distributing, Inc., Cleveland....	5.00
P. J. Zuris, Ace Laboratories, Lakewood, O.	5.50
Juozas ir Ona Blaškevičiai, Cleveland, Ohio	5.00
V. M. Chase ir draugai (jų vardai bus pažymėti	
programoje) Hartford, Conn.	5.00
The Lithuanian Savings & Loan Ass'n, Cleveland	
Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas	5.00
New Deal Bakery, F. Kuncaitis, Cleveland....	5.00
Chester G. Zuris — John J. Boyle, Cleveland....	5.00
Jonas ir Margaret Verbela, Cleveland	5.00
V. A. Kersevičius, Scranton, Pa.	5.00
Della Jakubs, Laidotuvių Direktorė, Cleveland....	5.00
Brazis Bros. Inc., Rubų Siuvėjai, Cleveland	5.00
Amerikos Liet. Tautininkų Klubas, Brooklyn, N. Y.	
Clem P. Pocius, Clem's Grill, Columbus, O.	5.00
Andrius Lapė, Babylon, L. I. Y. N.	3.00

Adv. Jurgis Baltrukonis ir Baltrukonių šeima, City	3.00
Feliksas Gaizutis, Lietuviška valgykla, City	3.00
Juozas Virbickas, Pittsburgh, Pa.	3.00
Mr. & Mrs. John L. Mihelich, Cleveland	3.00
J. Danevičius, Brown Derby Cafe, Lorain, Ohio ..	3.00
Chas. Stonis Restaurant, Cleveland, O.	3.00
Frank Pukas, Jeweler, Philadelphia, Pa.	3.00
P. P. Muliolis ir Bernard Muliolis, Cleveland	3.00
Juozas Petrakis, Pittsburgh, Pa.	3.00
Stasys ir Antanina Mockai, So. Boston, Mass.	3.00
Lietuvių Sporto Klubas, Cleveland, Ohio	3.00
Dr. M. J. Colney, Waterbury, Conn.	3.00
Bindokas ir Sunai, Formal Cleaners, Inc., Cleveland	3.00
Andrius Urbšaitis, Barbernė, Cleveland	3.00
The Kramer & Reich Co., City	3.00
Pat's Tavern, Jonilienė ir Jesienė, City	3.00
Vincas Chesna, Chesna's Tavern, City	3.00
Dr. S. T. Tamošaitis ir Dr. A. J. Kazlauskas, City	3.00
Matilda Smith, Superior Beauty Shoppe, City....	3.00
Natalie Kazel, Moterų Suknių parduotuvė, City..	3.00
Lietuvių Moterų Klubas, Cleveland	3.00
Paul's Tavern, Povilas ir Rožė Kubiliai, Cleveland	3.00
Iz. Samas, Jeweler, Cleveland	3.00
Adv. Nadas Rastenis ir žmona, Baltimore, Md....	2.00
Julia Gurbis, Lietuviška užveiga, Cleveland	2.00
K. Nekrošius, Ansel Cafe, Cleveland	2.00
Jurgis ir Julė Salasevičiai, Cleveland	2.00
Komer Coal and Wood Co., Petras Komeris, City	2.00
Dr. George I. Blozis, Dayton, Ohio	2.00
And. Kazakevičius, Keystone Cafe, Cleveland....	2.00
Jos. Karpavičius, Bridge View Cafe, Cleveland	2.00
Eva Petrakis, Eva's Dry Cleaning, Cleveland....	1.50
Studney's Gulf Service Station, Cleveland	1.50
Jonas Brazauskas, Cleveland	1.00
Domininkas Kalėda, Pittsburgh, Pa.	1.00
Marija Milunaitienė, Baltimore, Md.	1.00

KAS DAUGIAU?

Sveikinimai ir linkėjimai su dovanomis priimami ir toliau. Vi-sų aukojusiųjų vardai ir sumos bus pažymėti Dirvoje.

Savo linkėjimus su dovanomis siųskit šiuo adresu:

DIRVOS REDAKCIJA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

1915

Dirvos 25 m. Jubilejinis

1940

KONCERTAS

Programą išpildys:

Aleksandras Vasiliauskas

★

Dramatinis tenoras — iš New Yorko

★

CLEVELANDIEČIŲ GRUPĖ

STELLA MALONIS — Soprano
SOFIA KUČINSKAITE — Soprano
EMMA MEYER — Soprano
BRONĖ RASIULYTE — Kontralto
ALBERTAS NEMANIS — Akordionistas
Kalbės — P. J. ŽURIS, K. S. KARPIUS

PITTSBURGHIEČIŲ GRUPĖ

ANASTAZIJA MIKIONYTE — Alto
STASĖ ADOMONIS — Soprano
ANTANAS KNIZELIS — Tenoras
KOMEDIJANTAI —
Jurgis Žilinskas, Pranas Žilionis
Akompanistė — ALDONA WILKELIS

Aleksandras Vasiliauskas (Wesley)

Sekmad. Spalio-October 20

Salė atdara 5:00 val.
Koncerto pradžia 6:00 val.

Lietuvių Saleje

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

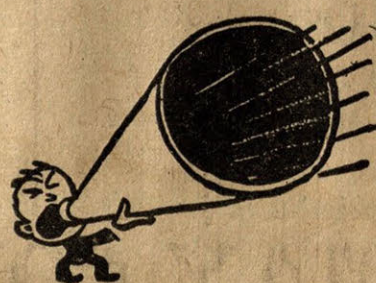
ŠOKIAMS - ALBERT NEMANIS ORCHESTRA

IŽANGA į koncertą 35c ir 50c YPATAI

Išanksto perkant bilietus, 50c bilietą gausit už 35c.
Kreipkitės tuojau į Dirvos Administraciją.

Vaikams atėjus su tėvais — įžanga dykai.

Į šokius įžanga bus — 25c.

Svarbu!

PROGRAMAS PRASIDĖS lygiai 6 VAK.

DOVANOS

Dalyvaukit Visi Dirvos Jubilejiniam Koncerte Spalio 20

Aleksandras Vasiliauskas jau Clevelande

Ispudingas programos prasidės 6 val. lygiai; salė atdara 5 val. — Bilietus po 50c dar galit gauti po 35c. — Prie durų bus 50c. ir 35c.

Atsilankiusiems skirta brangios dovanos.

Aleksandras Vasiliauskas atliko savo koncertą Pittsburghe pereinantį sekmadienį ir iš ten atvažiavo tiesiog į Clevelandą. Vasiliauskas ruošia gražias sutartines su Clevelando paneleis dainininkėmis, kurios dalyvaus Dirvos jubiliejiniam programai, taip pat pasirodys cile puikių gražiausių dainų padainuoti solo.

Iš Pittsburgho atvyksta "Du Medžiotojai", kurie Lietuvių salėje atliks savo medžioklę, ir bus keletas kitų ganių Pittsburgho artistų ir ardistų. Jie atvyks į Clevelandą sekmadienio rytą.

Iš kitų tolimų miestų jau išvažiavo svečiai kurie pasirodys dalyvauti Dirvos 25 metų sukakties paminėjime.

Viskas tas bus Lietuvių salėje, jau ši sekmadienį, Spalio Cėt. 20. Svarbu įsitęmtyti kad programos bus pradėtos lygiai 6:00 val., todėl kurie pavėluos neris nei gero sėdynių nei nematys programos pradžios.

Savo malonumui ir svečių artistų pagarbai pribūkit į salę prieš 6:00 val.

T.KIETAI bus po 35c ir 50c. Kurie norit įsigyti 50c tiketus pigiau, butinai ateikit į Dirvos administraciją iki šeštadienio vakaro, gausit juos po

LANKOSI JULĖ RASTENIS

Julė Rastenenė, iš Baltimorės, atvyko pavišėti pas savo motiną p. Baltrukonienei ir savo brolius sesiseris. Atvažiavo norėdama dalyvauti Dirvos 25 metų sukakties koncerte, nes ji, jų visa šeima ir jos vyras. Adv. Nadas Rastenis yra geriausi Dirvos prieteliai.

PENKTADIENIO VAKARAIŠ LIET. PILIEČIŲ KLUBE

Daug smagaus laiko ir pažystamų draugų galima rasti bilė vakarą, ypač penktadienio vakarais, Lietuvių Klube, kur lankosi daug Lietuvių. Tapti nariu labai pigu, tik 60 centams, ką išgali kiekvienas.

Ši penktadienį dalyviai turės progą gauti penkis žalpus. Praėjusį penktadienį laimingieji buvo: Fr. Mineikis, V. Patapas, St. Žuraitis, ir Jean Melevich. Tat nepamirškite savo klubo ir ši penktadienį, Spalio 18.

P. P. Muliolis, Prez.

GERAI PAVYKO

Moteryų Sąjungos 36 kuopos rengtas vakaras, naujos parapijos salėje Spalio 6 d. puikiai pavyko, publikos buvo daug. Suvaizdinta komedija "Ubagų Gudrylės", roles turėjo: Derus, M. Treinuskaitė, G. Kuzukas ir A. Jackutis, A. Zelenekas, M. Petruskienė, Jonas Jurgelis, V. Sadauskienė, V. Jurgelis, L. Vaškelevič, J. Raciū, P. Gailunas ir J. Juška.

Po to buvo dainų ir laimėjimas: Pirmą dovaną gavo p. Halaburienė, 2-ą — Zebrauskas, 3-čią — Mr. Young.

Koresp.

KLAIDOS PATAISYMAS

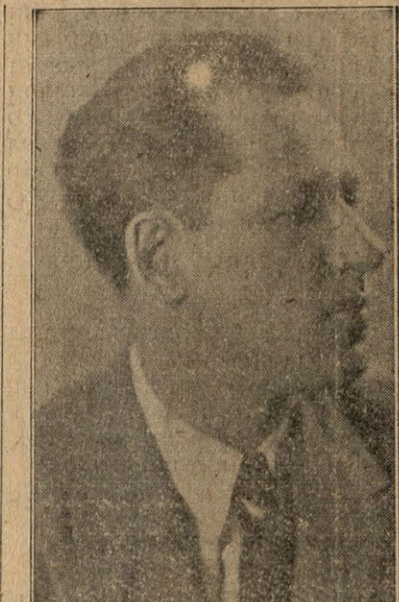
Pereitame numerį tarp aukavusių po \$1 prakalbėse buvo praleisto vardas: Dom. Jokubaitis 1.00

KLUBO BALIUS

Pereitą šeštadienio vakarą Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas turėjo surengeus smagu balių savo nariams ir jų draugams. Svečių atsilankė gana dideliai ir visi smagiai praleido vakarą.

LEISKIT SAVO VAIKUS MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Lietuvių kalbos ir rašybos mokykla jauniems Lietuviams jau prasidėjo, bet nauji mokiniai, berniukai ir mergaitės, primami. Mokymas dykai. — Mokykla būs 2 val. po pietų, šeštadieniais, Goodrich House, 1420 E. 31 st. Mokyklą užlaiko SLA. 14 kuopa.

Alekas Vasiliauskas

35c. Salėje papigintų tikietu nebus.

Programo dalyviai pažymėta ant 6-to pusl.

Prasome visus vietos ir apilinkės Lietuvius į Dirvos Jubiliejinį koncertą, visi turėsit didelį smagumą.

Turėsim geras dovanas: radio, elektriška toasteri, puikiai kedę ir penkis metines Dirvas. Laikykite savo tikietu kuponus iki galo.

MIRIMAI

TOFILĖ SIMKUNIENĖ

Tofilė Simkuniene, 48 metų amžiaus, mirė Spalio 11 d., po ilgo nesveikavimo. Buvo ilgametė Clevelando ir apilinkės gyventojė. Palaidota pirmadienį, Spalio 14; pamaldos atsisuavo sv. Jurgio bažnyčioje. Laidotuvėse pasitaravo laidotuvių direktorė Della Jakobs.

Liko vyras, Antanas, ir sūnus Antanas. Vėlonė, kaip ir p. Simkunas, buvo nuosirdi Dirvos rėmėja ir skaitytoja. Prie to paliko sesuo, Pola Glugdienė ir brolis, Stasys Čerakau, abu gyvena Clevelande.

Antanui Simkunui ir jo sūniui išreikiame savo gilią užuojautą jų liudnoje valandoje.

PADEKA

Šiuomi dėkojame visiems mūsų giminėms ir draugams už geles ir simpatijas išreiktas mūsų liudnoje valandoje, mirus mūsų žmonai ir motinai Tofilėi Simkunienei. Taipgi ačiū visiems dalyvavusiems šermyse ir laidotuvėse.

Antanas Simkunas ir šeima.

SUSIRGO

Jaunas muzikantas Albertas Nemanis staiga tapo užkluptas apendicito ir nuvėžtas ligoninė operacijai. Jis turėjo groti šokiams Dirvos koncerte, jo vietą orkestre užims kitas.

Leimony Sukaktuvės

Pranas Leimonas, iš Elyria, O., su žmona minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktuvės, šeštadienį, Spalio 12 d. Mlynko's salėje, Clevelande. Pokilis atsisuavo Clevelande del to kad čia gyvena jo brolis ir kiti giminės. Leimonai patys ilgus metus gyveno Clevelande ir čia apsigėdė. Dabar vedę jau ir jų dukterys.

Pokilis buvo smagus, svečių dalyvavo apie 200. Prie stalo trumpa kalbą ir linkėjimus pasakė K. S. Karpus, ir buvo paskaityta telegramas pasveikintys juos nuo jų brolio iš Kanados. Pabaigus valgti buvo jiems iteikta graži atminčių dovanos.

Svečiai ilgai linksminosi ir skirstydami linkėjo pp. Leimonomams smagaus gyvenimo ir toliau.

PARSIDUODA Pieno ir užkandžių krautuvė, įrodysiu kad duoda gyno pėho savaitėje po \$90. Arti mokyklos, nėra kompeticijos. Nuoma žema. — 967 E. 123 St., Superior Through Karas. Kreiptis tarp 1 ir 3 po pietų. (45)

DIRVOS REDAKTORIUS LANKĖSI PAS PREZ. ROOSEVELTĄ

KONCERTE PAPASAKOS KĄ PATYRE APIE LIETUVOS REIKALUS IR KĄ LIETUVIAMS PASAKĖ PREZ. ROOSEVELT

Dirvos redaktorius Karpus buvo specialiai pakviestas vykty į Washingtoną, kaip Lietuvių Gelbėti Tarybos narys ir sekretorius, dalyvauti Lietuvių delegacijos atsilankyme pas Prez. Rooseveltą, su padėka už Amerikos valdžios atsisakymą pripažinti Sovietų Rusiją Lietuvos viešpačiu ir prašyti kad ir ateityje Prezidentas užturtų Lietuvą.

Prezidentas Roosevelt Lietuvių delegaciją iš dvilikos asmenų priėmė antradienį, Spalio 15, 11 val. prieš pietus, ir leido Amerikos spaudos atstovams nusifotografuoti su Lietuvių grupe.

Dalyvavo atstovai nuo tautinės visuomenės, nuo katalikų, ir nuo socialistų, kurie šiam Lietuvių Gelbėti Tarybos suvažiavime pareiškė savo sutikimą stoti į bendrą darbą už Lietuvos Nepriklausomybę, ir pristatė į Tarybą savo atstovus.

Dalyvių vardai pažymėta žinioje ant 1-mo puslapio. Karpus grįžo iš Washingtono trečiadienio rytė, ten praleidęs dienas.

Be vizito pas Prez. Rooseveltą, abi dienas vyko Lietuvių Gelbėti Tarybos posėdžiai, kuriuose patirta daugiau naujų žinių apie dalykų eiga Europoje, apie steigiamą Lietuvių Vyriausybę, Komitetą, arba Valdžios, ir tt.

Apie šiuos dalykus p. Karpus praneš visuomenei dalyvaujanti Dirvos jubiliejiniam koncerte ši sekmadienį, papasakos apie atsilankymą pas Prezidentą Rooseveltą.

Jaunametės Koncertas

Flora True Bowen, dvylikos metų amž. Mr. ir Mrs. Roy Hill dukte, iš Ellington Apartments, duoda savo šeštą koncertą penktadienio vakarą, nuo 8:15 val., Severance Hall. Šio koncerto pelnas skiriamas moksleivių rėmimo fondui.

The Cleveland Girls' and Boys' Musical Clubs mokinių fondai. Šių klubų tikslas stumėti pirmyn muzikos srityje pastangas ir duoti metinius mokinių koncertus. Flora True tapo parinkta pirmutinė tokiame koncertui.

Ji yra gabi muzikos srityje — skambina pianą, griežia smulkia, dainuoja ir atlieka muzikalius skaitymus.

Addison-Superior Dress Shoppe

1302 Addison Road
arti Superior ave.

Užkvičia jus pasinaudoti pinigų taupymu perkant čionai dreses, kojines. Dresės mioros iki 52, po \$2, vertos dvigubai. Kojinės, pora 59c. (45)

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street
(Kampas Crumb Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles, nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsienėsio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirsimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

GEROS ANGLIES

Saukit

Garfield 2921

Kemer Wood & Coal Co.
1409 E. 92nd Street

PHONE: ENdcoett 4486

DEDICATORY ADDRESS

ADDRESS GIVEN BY COL. POVILAS ZADEIKIS, MINISTER OF LITHUANIA AT THE DEDICATION OF THE LITHUANIAN CLASSROOM IN THE CATHEDRAL OF LEARNING, UNIVERSITY OF PITTSBURGH

Lithuanians inhabited the Baltic Shores and the basin of the Nemunas River most likely since prehistoric times, although they were just known to ancient historians, such as Tacitus and Ptolemy, under different names. The ancient character of the Lithuanian people is reflected in their language, their rich folklore, their numerous songs.

The famous philosopher Emmanuel Kant once remarked that if for nothing else but for the forms of their archaic language, which open enigmas of philology and history, the Lithuanian race must be preserved, because of all the living European languages, the Lithuanian is the closest to Sanskrit.

When one asks this oft repeated question: "What achievements, or what contributions to humanity do the Lithuanians claim credit for," Lithuanians are justified in answering thus: the very fact of surviving the ominous vicissitudes of the past and preserving the cultural values of the ancient past for future generations, is an achievement in itself.

The task of preservation, of the likes of which Kant wrote, was put solely up to the Lithuanians themselves. The geographic position of Lithuania proved to be responsible for many of the hardships she had to endure for centuries. The Nemunas River may be considered as the line where West meets East. Christianity, for instance, was offered to Lithuania only in the XIII century at the point of a sword by the Teutonic Knights and it was gallantly refused by the Lithuanians. The Teutonic Crusades in Lithuanian lands resulted in incessant wars, devastation and pestilence. Gediminas, Grand Duke of Lithuania, is credited with the following statement addressed to the Pope (in 1323): Lithuania does not fight Christianity. Lithuania fights only for the preservation of her own freedom.

Christianity nevertheless reached Lithuania via Poland as the result of a political marriage of the Lithuanian Prince Jogaila and Jadwiga, Queen of Poland, who was of Hungarian birth. The Lithuanians, however, did not profit much in a religious nor in a political sense from that arrangement, — in fact it caused a new and prolonged struggle against Polonization. Religion was taught to the Lithuanians in the Polish language — a language they did not understand and which was foreign to their ears.

On top of the Polonization tide which permeated homes of Lithuanian aristocracy, churches, schools and towns, came the third and final partition of the Lithuanian-Polish state in 1795. Some years later, about the middle of the last century, came a period of intensive and brutal Russification by governmental machinery and other methods. When the Czarist Governor, Gen. Muravjov took the reins of administration of the Northwestern Territory (that was the name invented for Lithuania), all lights went out in all of Lithuania as far as schools and literature were concerned. The use of the Lithuanian language in schools was forbidden, the use of Latin characters in printing was forbidden; in fact all book and paper printing was forbidden under penalty of banishment to Siberia.

Regardless of all that, the Lithuanians resisted and fought in every conceivable manner, open rebellion not excluded; they boycotted Russian schools and, inspired by the literary works of Duonėlaičiai, Daukantas, Valančius, they also smuggled books from abroad and even from America.

Lithuania's spirit of resistance against the brutal Russification methods was well portrayed by Rimša's work called "Lietuvos Mokykla" — "A Lithuanian School", which presents a Lithuanian mother at her spinning wheel teaching her child to read, while a dog keeps vigil against an unwelcome visit of a Russian sentry. A bronze replica of this work of art will very deservedly adorn this Classroom. That is a very real and true presentation of the Lithuanian spirit all throughout the dark moments of the nation's history: always resisting injustice in her own way, always endeavoring to stand up for her own rights. This spirit of resistance and endeavor finally became crystallized in the form of a popular saying: "Kas bus, kas nebus, žemaitis nepažaus". — "Be what may, Lithuania will always stay."

A comparatively small number of intellectuals led by Dr. Jonas Basanavičius, called the father of Lithuanian renaissance, followed by the very gifted writers Mr. V. Kudirka and Maironis, audaciously declared war both against Russification and Polonization of the Lithuanian people. The far-reaching vision of the beloved Lithuanian painter M. K. Ciurlionis contributed much to

wards the emancipation of his own people.

Lithuania, a country of three million souls, deserves honorable mention for introducing into her country universal and compulsory education and for establishing and maintaining the following institutions of higher learning: two Universities, Conservatory of Music, School of Fine Arts, Lithuanian Language Research Institute, Academy of Agriculture, and several others.

But it seems as though Providence deemed that the Lithuanians should once more undergo the pain of supreme sacrifice so that the spirit of resistance and endeavor would be preserved from rust. — Last summer Lithuania was invaded and her independence ceded by the strategy of the Soviet Union; Lithuania simply was dragged into the Red experiment, which is revolting to the spirit of the Lithuanian nation devoted to religion, freedom and ways of the western culture.

As American Lithuanians are free to think and to act, this unforgettable ceremony of the formal opening of the Lithuanian Classroom in this inspiring Cathedral of Learning, the crowning moment of the noble endeavors of local Lithuanians, is a true expression of the unyielding spirit of American Lithuanians in general, especially in face of the grave misfortune which befell Lithuania, the land of their forefathers. It is at the same time a true reflection of the feeling of the entire Lithuanian nation and its government now temporarily under duress.

May I express the dearest appreciation of all Lithuanians, and my own, too, to the responsible authorities of this University for the splendid idea of the Nationality Classrooms and to the specially designated members of this noble institution for their earnest and sincere cooperation and to the entire Committee of Lithuanians of Pittsburgh for their untiring efforts in raising the necessary funds, developing plans and putting them into reality, a reality which now stands as a contribution to the high ideals for which this institution stands and as a token of the perpetuation of the very friendly relations between our two sovereign nations.

With your permission I should like to dedicate this Classroom to the ever resisting and endeavoring spirit of the Lithuanian nation, personified by the most worthy and lovable teacher and guardian, the mother at her spinning wheel.

WASHINGTON, D. C.

NCTE: The following is an interesting article submitted and printed by the Washington Star, of Washington, D. C.

To the Editor of The Star:

American public opinion, representing a cross section of our people, stands in condemnation of the aggressive and provocative tactics of the totalitarian dictatorships of Russia, Germany, Italy and Japan. The C. I. O., meeting in convention recently, saw fit to condemn Soviet Russia as an aggressor, and rightly so. She already has shown her treacherous hand in the present debacle in Europe. This was clearly demonstrated by her invasion of an already dismembered Poland and later by her provocative aggression against the peaceful and hardy folk of Finland. And to top all this, she gradually brought about a subjugation of the Baltic States, which up till now had shown a high degree of progress and stability.

It was unfortunate that Hitler was fighting the Allies when he should have been in combat with Soviet Russia. He could have done a great service to the people of Europe if he could have delivered the people of European Russia from the yokedom of atheistic and debilitating effects of Communism.

Probably Soviet Russia has already paved the way for such an invasion by Germany because of her already menacing position in the Baltic. Let's hope so.

James Mitchell.

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL
B A K E R Y

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.
Telefonas WASHINGTON 3227

Skani Lietuviška Ruginė Duona, šviežia balta Duona, visoki Pyragaičiai, Pyragai Vestuvėms, Balias ir tt. Pristatom tiesiog į namus, sulyg pareikalavimo.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Reikale telefonuokit, arba parašykite mums už 1c atvirutę.

SPORTS

By GEO. C. VENSLOVAS

LITHUANIAN A. C. MEETING MONDAY, OCT. 21st.

The Club's regular monthly meeting will be held Monday nite, Oct. 21st in the Lithuanian Hall at 8 P. M.

The Lithuanian A. C. is an organization, organized to promote sports for the Lithuanian youth.

But this doesn't restrict its membership to the Lithuanian athlete alone. ANY LITHUANIAN who would like to see this youth organization carry on in the field of sports is eligible to membership, so we especially invite the man whose active participation in sports is limited, also the man who never played on any team, to become a member. It's an organization for all. Your support is very much desired and needed for the youth program to carry on.

The leadership is here — records of the past prove it. All that is needed, is better teamwork, and a little more cooperation. The basketball and bowling committees will give their reports at this meeting. The date for the first basketball practice may be announced at this meeting so all Lithuanians, interested in this sport should come to this meeting.

In the way of bowling plans are under way to enlarge our bowling committee to prepare preliminary plans for the National American Lithuanian Bowling Tournament to

Candidate to Ohio State Legislature

John T. DeRichter

Once again this November find our own Lithuanian John DeRichter fighting for fair politics and his just place in the House Representatives. As a man of sound judgement and a fighter for the common welfare of the citizens, we believe your X in the name of JOHN T. DERIGHTER will insure your voting an able leader as State Representative. John is perhaps the most outstanding political figure of the Lithuanian colony, and a courageous fighter for human rights. member him as a friend and our next representative.

be held here under the clubs sponsorship.

FORGET YOUR WAR BLUES

You can't pick up a section of any newspaper without receiving some kind of a war-scare — you can't tune in any radio program without a news reporter or a patriotic speech maker telling or warning of things present and future. It's quite depressing, very serious and gloom-casting.

Here's a bit of news that should cheer you up — things in the Lithuanian circle of life here in America are unimpaired. No racial hatred, no police guarded meetings, no name calling. If you want to forget about the unsettled state of affairs for a while and give yourself a drink of that peaceful type of entertainment, just like in the years gone by, drop in at the Lithuanian Hall, Sunday, Oct. 20th.

That's when "Dirva" celebrates 25th Anniversary. From past times you'll understand that it's all the ear-marks of a bang-up Concert and Dance. Music consisting of solos, duets, chorus, etc., followed by door prize awards and pleasant evening of sociable talking, visiting and dancing.

We're not going to repeat a list of entertainers other than reminding you that Alexander West (Vasiliauskas) concert star of New York and a sizable Pittsburgh Cleveland group of talented artists will all be on the program. A mission for an evening of carefree hours of good fun and joyment is at the door, 35c tickets — are purchased before the Concert and 25c for just dance.

Lietuviška Didelė Išdirbystė Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS

DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI PUOSTI SAVO LANGUS SU

Naujais Shades ir Venetian Blinds

Mes pasirenge Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES

HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI SAU šiltus drabužius

VYRU Two-Tone Sweteriai, vilnos mišinio, zipper frontas.	2.45	VYRU Naujos Rudeninės SKRYBĖLĖS, gražių pavyzdžių, spalvų, vėliausios mados, ir	1.95
VYRU Cape Skin Jackets, vilnonės rankovės ir užpakalis. Zipper priekšakis.	4.85	VYRU geri Maškiniai sanforizuoti, balti ir spalvuoti, visokių mielių	3.15
VYRU Union Apatiniai stori ir šilti žiemai	97c	Gerai šilko Kaklaraiščiai rudens pavyzdžių	25c
VYRU Kelnės darbai ir išėigoms didelis pasirinkimas tvirtų medegų	1.95 iki 4.85	VYRU gražios Kojinės rudeniui pavyzdžių	25c
		VAIKŲ Ilgos Kelnės gero darbo vilnonės	2.45

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniai. DYKAI Čia galit iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraš